

The only and independent weekly among 28.000 Yugoslavs in Greater Milwaukee and 75.000 others in Northern States

JUGOSLOVENSKI O B Z O R

SUBSCRIPTION:
One year\$2.50
Half year\$1.50
Office of Publication:
442 National Ave.
Tel.: Hanover 1648

The JUGOSLAV OBSERVER

Formerly "VESTNIK"

OFFICIAL ORGAN OF THE JUGOSLAV BENEVOLENT UNION "SLOGA", MILWAUKEE, WISCONSIN

Entered as second-class matter January 21, 1924 at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

NO. — ŠT. 36.

MILWAUKEE—WEST ALLIS, WIS. SEPTEMBER 12. SEPTEMBRA 1929.

LETO I.—VOL. I.

Pozdravljeni, delegatje J. P. Z. S.!

Po naši novi domovini

BANOVEC IN ROPASOVA POJATA DANES ZVEČER NA RADIO.

The Milwaukee Journal radio postaja (WTMJ), ki je glavna milwaška radio postaja je povabila oba naša odlična pevca, da zapojeta slovenske narodne pesmi in s spremljanjem celokupnega njenega orkestra tri arije iz oper v slovenskem jeziku, ter tako pokazeta lepoto naše pesni in izredne pevske vrline našega Banovca tudi ostalemu ameriški svetlu. Ta izreden slovenski program, ki bo prvi svoje vrste v zgodovini ameriških Slovencev, bo trajal trideset ure t. j. od 9:15 do 10. ure zvečer. Central Standard Time.

V Clevelandu, O. in drugih vzhodnih državah bodo ta program prenesle sledeče radio postaje: WEAR, WTAM, Inc. (1070K) in WHK Radio Air Service Corporation (1390K).

Program bo predvidoma obsegal sledeče točke:

Vilhar: Bodi zdrava domovina.

Prohaska: Kaj bi te vprašal, deklet?

Adamci: Pustimo.

(Poje Banovec)

ZDRUŽENE DRŽAVE EVROPE.

28 narodov Evrope je osvojilo idejo "Združenih držav Evrope". — Enoten denar in enotne poštne znamke naj bi se uvedle v vseh evropskih državah. — Pan Evropa se poraja. —

Francoski min. predsednik Briand je na banketu v Genavi,

PRIREDITVE SHEBOYGANSKIH DRUŠTEV OB PRILIKI KONVENCIJE J. P. Z. SLOGA.

V nedeljo, dne 15. septembra se bo vršil v dvorani Hrvatske dom slovesni sprejem delegacije J. P. Z. Sloga.

Za to priliko je društvo Bratje Zaveze št. 4 aranžiralo sledeči program:

POPOLDANSKI PROGRAM:

V nedeljo 15. septembra prosta zabava v prostorih Hrvatskega Doma.

VEČERNI PROGRAM:

I. DEL: Začetek točno ob 7. uri:

- Otvoritev;
- Pozdravni govori delegaciji v imenu sheboyganskih društev;
- Govori gl. predsednik J. P. Z. Sloga.

II. DEL:

Pevski koncert, katerega so društva aranžirala in na katerem nastopita ravnokar iz domovine došla umetnik-pevca gosp. Banovec in gospica Ropasova.

Po končanem pevskega koncertu sledi prosta zabava in ples.

Sporod pevskega točka bo objavljen potem letakov!

Za sredo popoldan 18. septembra je aranžiran po društvu Bratje Zaveze št. 4 za delegate in delegatje prosti avtomobilski izlet v prosto naravo. Pri tej priliki se bodo delegatje seznanili s celo vrsto bližnjih jezer in letovišč, kakor tudi z delom znamenitega Kettle Moraine rejonu. Izlet se bo vršil v slučaju ugodnega vremena in če to sprejme delegacija na konvenciji.

Za isti dan zvečer bo žensko društvo Amerikanska Slovenka št. 10, priredilo v počast delegaciji J. P. Z. Sloga banket, ki se bo vršil v Standard dvorani.

Člane in članice, kakor tudi vse ostalo občinstvo pozivljamo, da se teh prireditve vdeležijo polnoštevno!

Pripravljalni odbor.

Puccini: Arija Cavaradossi iz opere "Tosca".

Flotow: Arija Lyonella iz opere "Martha".

Verdi: Arija Duce iz opere "Rigoletto".

(Poje Banovec s spremljevalnim orkestrom).

Slovenske narodne:

Pavčič: Bratci veseli vsi.
Pavčič: Ko so fantje proti vasi šli.

Jenko: Šumi gozd zeleni.
(Pojeta Banovec in Ropasova).

Pavčič: Lahko noč. (Poje Banovec.)

Rojakom priporočamo, da po končanem sporedu sporoče svoje zadovoljstvo in zahvalo in povedo event, nedostatke omenjeni postaji, čije naslov je: WTMJ. (The Milwaukee Journal) Bldg., Milwaukee, Wis. ter tako pokažejo svoje zanimanje na sličnih slovenskih programih za bodoče.

KONCERTI BANOVC IN ROPASOVE

15. sept., Sheboygan, Wis.
22. septembra Waukegan, Ill.
6. oktobra Chicago, Illinois.
13. oktobra Detroit, Mich.

katerega so se udeležili zastopniki 28 evropskih držav, sprožil idejo za ustanovitev "Združenih držav Evrope", ki zna v dohodnem času postati dejstvo.

V vseh evropskih državah naj bi se po ameriškem vzoru uvedle enotne poštne znamke in enoten denar.

Vseh 28 zastopnikov je idejo simpatično sprejelo in ni izključeno, da se ta projekt v dohodnem času uresniči.

Zavedajoč se, — kako težko in odgovornosti polno, a obenem častno misljo Vam je poverilo članstvo Jugoslovanske Podporne Zveze "Sloga", ko Vas je poslalo v prijazno mesto Sheboygan, da ga zastopate na njeni 7. redni konvenciji, naj Vas kot uradno glasilo te odlične jugoslovanske podporne organizacije v prvi vrsti kar najpristneje pozdravimo.

Ob tej priliki pa si ne moremo kaj, da Vam ne bi spregovorili par vzpodbudljivih besed k teži nalogi, ki Vas čaka in katero imate rešiti po svoji najboljši vesti in prepričanju v prid in korist naše celokupne organizacije in njenega članstva.

Podporne organizacije v Ameriki je rodila potreba. Trpinom, ki so prišli v tujo deželo, s trebuhom za kruhom, navezani popolnoma le sami nase, je bila potrebna močna organizacija, ki naj jim v težkih dneh nesreče stoji ob strani in jih ščiti pred bedo in pomanjkanjem.

In prirojeni nagon, lasten vsakemu človeku, je družil te trpine v te organizacije po njihovi narodni pripadnosti. Moč materinega jezika je bila tista sila, ki je odstranila in ublažila vsa politična in strankarska nasprotstva ter opozarjala rojake ene narodnosti, da bo njihova organizacija, ki so jo poklicali v življenje, da jih ščiti in varuje v težkih dneh, le tedaj močna in sposobna življenja, če bo na svojem praporu nosila žig materine besede.

Ne družiti in ne držiti torej pokonci naših podpornih organizacij nobena stranka, nobeno politično prepričanje, ampak ena edina tista beseda, ki kaže na našo skupno mater, pa naj se ta beseda potem že kliče: "slovenska", "kranjsko-slovenska", "slovanska" ali "jugoslovanska" — podpirna jednota in zveza.

Naša Jugoslovanska Podporna Zveza "Sloga", ki tudi nosi na svojem praporu ta žig materine besede, pa ima še drugo jamstvo, ki ji osigurava obstoj, moč in jakost, če bo to jamstvo znala ščititi in varovati. V njeni načelni izjavi so zapisane zlate besede, ki kažejo na dalekovidnost njenih ustanoviteljev: "Zveza jamči članstvu osebno svobodo verskega, etničnega in političnega prepričanja. Ta temelj se ne more spremeniti, dokler obstoji ta organizacija".

Bratje in sestre! — Spreminjajte pravila in resolucije v korist nas vseh, kakor Vam to vest in prepričanje nalagata, toda eno imejte vedno pred očmi: moč in procvit naše Zveze sta nam zagotovljena le toliko časa, dokler bomo znali čuvati to našo najvišjo in najlepšo svetinjo, — ta temelj na katerem sloni ves ustroj in ves dobrobit naše organizacije!

Če se enkrat začne krhati ta temelj, se bo začelo krhati vse!

V tem smislu Vas še enkrat pozdravlja in Vam želi čim največ uspeha v odgovornosti polnem delu

DELEGACIJI JUG. PODP. ZVEZA "SLOGA"

Dne 16. septembra t. l. se prične sedma redna konvencija J. P. Z. "Sloga". Prišli bomo skupaj, da napravimo nove določbe, po katerih se bomo ravnali v bodoče. Tudi sedanja konvencija ima težke naloge in probleme pred seboj, katere bo treba rešiti v splošno korist naše Zveze.

Predvsem moramo imeti pred očmi, da ohranimo tisti ugled in vpliv naši Zvezi ter utrdimo temelj, na katerem je bila ustanovljena.

Govoriti moramo tiste ideje in principe pravega bratstva kot podporne organizacije in delavske ustanove. Pospešiti, da bo v še večji meri služila za razvoj svojega članstva na kulturnem in gospodarskem polju.

Ti ideali so veliki in vzvišeni in v resnici vredni, da se človek za nje bori in žrtvuje. In ako bomo imeli pri našem delu in naših sklepih te ideale v naših mislih in srcih, potem bomo v resnici vredni zastopniki našega članstva. Naše delo bo obrodilo veliko dobrega sadu, ter bo naša Zveza šla z duhom časa naprej po poti napredka v boljše človeško družbo.

Bodite srečno pozdravljeni!

Victor Petek, gl. predsednik.

POZDRAVLJENI!

Prišli bode — in mi vas pozdravljamo in sprejememo kot brate in sestre, kot zastopnike članstva in predstavnike naše Jugoslovanske Podporne Zveze "Sloga"!

Sprejemamo vas v prepričanju in z željo, da bo vaše delo, ki ga imate dolžnost izvršiti za J. P. Z. Sloga ter njene člane in članice iskreno, koristno in plodonosno!

Napredek in razvoj J. P. Z. Sloga je veliko odvisen od vaših sklepov in zaključkov in članstvo vas je pooblastilo, da ukrenete in začrtate po vaši najboljši razsodnosti in previdnosti nadaljnje smernice in pota, po katerih se bo J. P. Z. Sloga ravnala in razvijala v še večjo popolnost in gospodarski napredek in vestno spojnjevala dolžnosti njenega temeljnega namena.

Delegatje in delegatkinje! Ne pozabite in zavedajte se, da niste samo formalni zastopniki, ki se zbirate samo zato, da zadostite gotovim predpisom, — temveč, da ste predstavniki volje članstva, da ste zastopniki organizacije, katero tvorijo po ogromni večini bratje in sestre, ki so po poklicu delavci in delavke, katerim usoda veleva, da si potom znoja in žuljevih rok vzdržujejo svoje in svoje življenje.

Ker smo trdno prepričani, da ne bodete prezrili teh dejstev, ker znamo, da ne poznate samozatajevanja, temveč, da bo vaša značajnost in trdna volja dala svoj izraz v vaših sklepih, smo uverjeni, da bo J. P. Z. Sloga tudi za nadalje ostala zvesta svojim principom, zvesta svojim tradicijam in načelom in kot taka vršila svoje delo — v smislu svobodnih in naprednih idej tudi na socialnem in kulturnem polju, kot bratska-delavska postojanka — za boljše, za iskreno in pravičnejše človeško družbo!

V tem smislu vas bratsko pozdravljamo, ter vam kličemo DOBRO DOŠLI!

Društvo Bratje Zaveze št. 4, J. P. Z. Sloga in Amer. Slovenka št. 10, v Sheboygan, Wis.

Lep uspeh prvega koncerta Banovca in Ropasove v Ameriki

NAŠA PUBLIKA JE ZADIVLJENA SPREJELA MLADEGA IN NAD VSE SIMPATIČNEGA PEVCA IN OBOČUVALA LEPOTO NJEGOVEGA ZAMETASTEGA GLASU. — TUDI PEVKA JE ŽELA OBILO PRIZNANJA.

Nismo se varali, milwaška in westališka naselbina imata še srce in smisel za lepoto naše pesmi in jim ne preveč, če ju še tako pogosto obišče kak umetnik-pevec iz domovine. — To sta pokazali pri koncertu Šubla in Lovševca in ponovno sedaj pri Banovcu in Ropasovi. Kakor so bili takrat vsi nerezervirani sedeži okupirani že celo uro pred koncertom, prav tako so bili zasedeni sedaj in jim na pesem, to je bilo slovenske pesmi ni nikdar preveč, potrpeljivo čakali celo pol-druugo uro, da se je kazalec pomaknil na 8 in se je koncert začel.

In pojavila se je na odru mlada,

dostna, elegantna postava mlade pevke in vsuli so se iz njene govega srebrno čistega grla pozdravi naši domovini!

PUBLIKA JE OSTREMELA. V dvorani je zavladala grobna tišina. Pevec, ki je v prvem hipu malo zadrževal pred nevajeno tujo publiko, v kateri je bilo tudi dosti Američanov, je takoj obvladal situacijo in maso v dvorani ter pel, pel, pel nebeško lepo. Pel, pravimo? O, ne, to ni bila pesem, to je bilo razodetje samo. Nemo so zrlje brezčevine rosne oči na onega, ki je razodeval vso krasoto, vso toploto naše pesmi in pel pesem ljubezni domovini, ki nas je rodila.

In sledili so drugi, doslej neznani nam biseri, ki jih je po njem poslala domovina. Zdaj je razposajeno skalal po planinah, zdaj je otožno gledal za fanti, ki so proti vasi šli, zdaj razigrano in vriskajoče plesal potkan ples, zdaj sentimentalno plakal ob zvonjenju zagorskih zvonov.

In njegov Franjo iz "Gorenjskega slavčka" ter njegov vojvoda v "Rigolettu". — Domovina upravičeno zdihuje, kaj bo počela v tej sezoni brez Banovca in mi smo ponosni in veseli, da ga imamo med nami.

Banovec je prodril na celi črni. Če je šubelj uglasil pot našega

(Dalej na 2. strani)

Iz rodni kraj

* Smrt odličnega hrvatskega pedagoga. 5. avgusta je umrl v Zagrebu Milivoj Trstenjak, 44 let star, profesor naravoslovja na gimnaziji v Sisku. Pokojni je bil sin Slovenca Davorina Trstenjaka, znanega pedagoga in književnika.

* Strašna tragedija slovenske služkinje v Beogradu. V Beogradu je te dni postala žrtev ljubosumnosti služkinje Ana Gromova, doma nekje iz ljubljanske okolice. Gromova je imela ljubavno razmerje s čolnarjem Emerikom Vargo, ki je pa nedavno odpotoval v Ameriko. Okoli Gromove se je pričel pozneje sukati kleparski pomočnik Miladin Glišić, toda dekle se zanj ni moglo ogreti. In to je postalo za njo usodno. V četrtek zjutraj je šla Ana v mesto po opravkih. Ko se je vračala, jo je čakal pred hišo Glišić in zahteval, naj se z njim poroči. Ana je zahtevo odločno odklonila in ker ji je Glišić grozil, je zbežala. Na begu jo je pa Glišić dohitel in jo z nožem večkrat sunil v glavo in prsa, tako da se je mrtva zgrudila na tla. Morilec si je nato sam zasadil nož v srce in je bil takoj mrtev.

* Velik spomenik Stepana Radića. 5. avgusta je bil v Zagrebu razstavljen spomenik Stepana Radića. Kip je izdelan v nadnaravni velikosti iz bronu. Izdelala ga je kiparka Mila Vood. Spomenik bo stal v Petrinji. Stroške je krila mestna občina s prostovoljnimi prispevki meščanov in kmetov.

* Ljubljanski župan dr. Puc, 50 letnik. Ljubljanski župan dr. Dinko Puc je 6. avgusta t. l. slavil 50letnico svojega rojstva. Ljubljanski listi so ob tej priliki priobčili dolge članke, v katerih so naštevali velike zaslug, ki si jih je jubilar stekel za Slovenstvo, zlasti v Gorici, kjer je bil tik pred izbruhom svetovne vojne takorekoč duša vsega kulturnega in prostovoljnega dela med goriskimi Slovenci. — Dr. Puc je bil rodom ljubljčanec. Visoke šole je študiral v Gradcu in na Dunaju, in se je pozneje kot odvetnik naselil v Gorici. Ob izbruhu vojne med Italijo in Avstrijo je bil aretiran in obtožen veleizdaje. S težavo je ušel obsodbi. 29. novembra 1927 je bil izvoljen ljubljanskim županom in je od takrat stalno na čelu ljubljanske občine.

* Ključ za Esperanto (slovarek) se dobi pri "Klubu esperantistov v Ljubljani". — Narodna kavarna in v vseh knjigarnah. Knjižnica popolnoma zadostuje za čitanje kakor tudi za prestavljanje, zato se priporoča tudi za neesperantistom in samoukom. Stane 3 Din. Za posamezni izvod po pošti naj se pošlje v vrednosti za 3.25 Din.

* Odkopavanje historičnih spomenikov v Ninu. Pod vodstvom znanega danskega arheologa prof. dr. Dugleja se v severni Dalmaciji vrši odkopavanje starodavnih historičnih razvalin, ki že stoletja leže pokopane v zemlji. V zadnjih dneh je zabeležiti zanimiva odkritja v historičnem Ninu, ki je v davnih stoletjih igral važno vlogo v zgodovini Jugoslovencev. Ohranili so se tamkaj številni holmci, v katerih so stari Slovenci pokopavali svoje mrtve. Na teh holmcih so bile pozneje zgrajene majhne cerkvice, kojih razvaline so

danes pokopane globoko pod zemljo. Te dni se je pričelo z odkopavanjem razvalin cerkvice Sv. Grigorja. Odkopavanje je že toliko napredovalo, da je bilo odkrito mesto, kjer se je nahajal glavni žrtvenik. Pod njim so štiri zidane grobnice, v katerih so našli štiri okostja, nekoliko prstanov in novcev. Napor znanstvenikov meri na to, da se dožene, kedar so bile zgrajene odkopane cerkvice, kar bo največje važnosti, da se reši zagonetka teh grobnic. V kratkem se prične odkopavanje cerkvice Sv. Vida, ki se nahaja na nekem bližnjem holmu. O dosedanjih odkritjih bo profesor Dugleja v kratkem izdal obširno študijo.

* Argentinsko poslanstvo v Beogradu. Južnoameriška republika Argentina je svoj generalni konzulat v Beogradu prenosovala v argentinsko poslanstvo. Za novega poslanika na jugoslav. dvoru je imenovan g. Alberto Candiotti, bivši zastopnik Argentine v Sofiji, Lwownu in Ženevi.

* Neurje po naših vaseh. Vavta vas 12. avgusta. Po veliki soparici se je ponoči neoblačilo in kmalu po polnoči je začelo deževati, seveda brez bližnjega in groma ni bilo. Zjutraj okoli 4. nas je predramil plat zvona. Udarilo je na Gor. Polju in nek včasen s polja je prijel dil k nam na kanju sporočit gasnemu društvu, da gori hiša g. župana Klinca. Treščilo je v šop slamnate strehe, a strela je ne-le vžgala hišo, ampak šla tudi noter v sobo in zelo poškodovala postelj, na kateri je spal g. Klinca. Njemu pa ni napravila nobene škode razun strahu. Zlasti je bila zelo prestrašena njegova žena. Gasit sta šli na se in topliško gas. društvo, katerim se je tudi posrečilo ogenj omejiti in je zgorela le streha, drugo so rešili in obvarovali zlasti blizu stoječa gospodarska poslopja, polna krme, slame itd.

* Šmartno ob Paki. Nevihta nas je zbudila dne 12. t. m. zjutraj iz spanja. Med dežjem se je vsula toča, ki je naredila precej škodo na polju med Šmartnem in Rečico in deloma po Malem vrhu v vinogradih. Ob četrtno 6 je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Mazeja v Skornem. Živino so rešili, izvzemi dve svinji, ki so ju morali zaklati radi opeklin, poslopje samo je zgorelo z vsem, kar je bilo v njem.

* Brezposelnost v Jugoslaviji. Po podatkih, ki so jih zbrale javne borze dela, je iskalo lani dela 139.382 delavcev, a delo je dobilo samo 25.691. Brez dela je torej ostalo 113.581 delavcev. To pa še niso vsi brezposelni, kajti mnogi se borzom dela sploh ne javijo. Borze dela so izplačale 99.921 brezposelnim delavcem 6.948.120 Din podporne. Kakor v drugih kulturnih državah, bi bil potreben tudi pri nas zakon o zavarovanju brezposelnih delavcev, ki jih je od leta do leta več.

* Smrtna nesreča pri Divači. 28 letni Andrej Obersnel mlajši iz znane rodbine Obersnelov se je peljal z motorečim v Škocjan. Na poti je pridrvel nasproti avto. Oba sta vozila naglo in na križpotju sta zadela drug drugega. Andrej Obersnel je obležal mrtev, Anton Claus, ki je vodil avto, je pil prepeljan v Divačo težko ranjen.

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE JUGOSLAV OBSERVER

The only Yugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the
OBZOR (formerly "VESTNIK") PUBLISHING CO.
Frank R. Staut, Editor & Mgr.

442 National Avenue Milwaukee, Wisconsin
Telephone: HANOVER 1648

SUBSCRIPTION RATES:

One year \$2.50
Six months \$1.50

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarjajo
čopniki sami in ne uredništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Pri spremembi
naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi stari naslov.

Printed by the Obzor Ptg. & Pub. Co., 442 National Ave., Milwaukee, Wis.

Razlika med lažjo in resnico

Nekaj pripomb k pojmom lagati in govoriti, ki ju nepoučeni
ljudje radi zamenjavajo.

Pogosto se sliši očitke, da ta ali ona trditve ni resnična in da dotični, ki jo je izrekel, laže. Ljudje smatrajo, da sta pojma lagati in govoriti neresnico nerazdružno zvezana. Po splošnem prepričanju laže, kdor govori neresnico. Ali more človek nalogati samega sebe? To so vprašanja, ki morajo zanimati vsakogar tembolj, ker imajo sodišča pogosto opraviti z ljudmi, katerim se očita laž, ali ki se čutijo zaradi laži prizadete.

Obilo aplavza je žela tudi pevka gđ. Ropasova. Ima izredno lep, topel glas, ki kaže, da je žel sklozi temeljite zlosti. Pela je z občutkom in s strokovno lahko težeke arije iz oper "Prerok", Samson in Dalila, ter v duetu z Banovcem Ciganom v "Trubadurju" in je zlasti vžgala publiko v tej zadnji partiji. — Žal, pa se je tekom cele večera morala z željezo vztrajnostjo in energijo boriti proti napadom slabosti, ki jih je povzročila nenadna sprememba zraka in klime, kar skrajno neugodno vpliva na njeno, sicer močno konstitucijo, ki čemur je sigurno doprinesla svoj del tudi še dolga in naporna vožnja iz Evrope. Že dan poprej in potem tik pred koncertom je morala konsultirati zdravnike, ki so ji nujno svetovali mir in počitek, a je kljub temu požrtvovalno stopila na oder, ter polna samozatajevanja vzdržala do konca.

Oba pevca sta prejela pet prekrasnih šopkov, ki so jih jil-

posegla v naše vrste in vzela našemu uglednemu rojaku Mr. Johnu Oevirku, lastniku Right Realty Co. in predsedniku velikega slovenskega trgovskega kongresa v West Allisu, očeta Mr. Paul Oevirka. Pokojnik je bil rojen 24. januarja 1866 v Slov. Gradcu na Štajerskem in je prišel v Ameriko pred 36. leti. Prepotoval je deželo v svojih mlajših letih od oceana do oceana. Med rojaki je bil povsod priljubljen in spoštovan. Bil je tudi član društva Balkan. Pogreb se je vršil 2. septembra 1929 iz hiše zalosti 524 — 49. Ave., v West Allisu na Holly Cross Cemetery, kjer je bilo truplo položeno v družinski grob. Pokojni zapuščala poleg sina Johna tudi še sina Milana in hčerko Mary, poročeno Mrs. Novak. Uglednim družinam naše občine so žalje!

— Smrt rojaka pri delu. Dne 30. avgusta je v Great Lakes Maelable Iron Co. padlo na rojaka Matt Skušeka 435 Barkley St. težko železo, ki ga je stisnilo čez spodnji del telesa. Na posledica notranjih poškodb je nesrečnež preminul v ponedeljek 2. septembra v Mt. Sinai Hospital. Pokojni zapuščala soprogo in nedoročene otroke, od katerih je najmlajši star 2 leti. — Pogreb se je vršil v četrtek 5. septembra. Preostali naši so žalje!

— Izkaz dohodkov Slov. Doma bo priobčen prihodnjič. Naznanjeno je bilo v zadnji številki "Obzora", da bo priobčen v tej številki izkaz vseh dohodkov in izdatkov piknika Slov. Doma. Ker se pa še istega ni pregledalo od nadzornikov, ne moremo tega še storiti. Pač pa v eni prihodnjih številki.

— Naga je hotela pred sodnika. Neka Virginia N. je lepa

LEP USPEH PRVEGA KONCERTA BANOVCA IN ROPASOVE V AMERIKI.

(Nadaljevanje s 1. strani)

šim umetnikom po ameriških slovenskih naselbinah, jim je Banovec odprl vrata na stežaj. — Vsi oni malenkostni pomisleki in predsodki, ki so zadnje tedne povzročili nekaj vroče krvi, so spričo žive govorice Banovčeve pesmi padli v vodo. Pevec si je namah osvojil srca navzočih in po končanem koncertu se je vsula za oder skupina za skupino častilcev in častilk, da stisnejo mlademu pevcu roko in mu priskoče z naključno svoj "dobrodošel".

Obilo aplavza je žela tudi pevka gđ. Ropasova. Ima izredno lep, topel glas, ki kaže, da je žel sklozi temeljite zlosti. Pela je z občutkom in s strokovno lahko težeke arije iz oper "Prerok", Samson in Dalila, ter v duetu z Banovcem Ciganom v "Trubadurju" in je zlasti vžgala publiko v tej zadnji partiji. — Žal, pa se je tekom cele večera morala z željezo vztrajnostjo in energijo boriti proti napadom slabosti, ki jih je povzročila nenadna sprememba zraka in klime, kar skrajno neugodno vpliva na njeno, sicer močno konstitucijo, ki čemur je sigurno doprinesla svoj del tudi še dolga in naporna vožnja iz Evrope. Že dan poprej in potem tik pred koncertom je morala konsultirati zdravnike, ki so ji nujno svetovali mir in počitek, a je kljub temu požrtvovalno stopila na oder, ter polna samozatajevanja vzdržala do konca.

Oba pevca sta prejela pet prekrasnih šopkov, ki so jih jil-

ma poklonili društvu "Zarja" in "Danica" ter naša požrtvovalna slovenska cvetličarja Mr. Suban in Mr. Dobnik, dočim je petega poklonil naš delavni slovenski odvetnik Mr. Glojek. Svojo naklonjenost našim kulturnim prireditvam je pokazala tudi znana trdka s pohištvom Prasser Furniture Co., ki je dala 200 stolov na razpolago za polovico običajne cene ter tako pomagala znižati aranzmanske stroške.

Požrtvovalno so tudi sodelovali ter tako v veliki meri pripomogli k temu velikemu uspehu prvega koncerta obeh umetnikov v Ameriki vrli člani in članice slov. pevskih društev v Milwaukee, ki so pridno podajali vstopnice v predprodaji, zlasti pa naš Ciril Muskatovec, Victor Petek, Frank Puncer, Frank Perko, Alvin Glojcek, Ralph Danilo in dekleta, ki so dejansko sodelovali pri delih in nadzorstvu v dvorani pred in med koncertom.

Ljubezniv, nepriljen in domač nastop odličnega pevca naredi na vsakega, ki pride ž njim v stik, kar najugodnejši vtis in med Milwaukeeci si je že pridobil nebroj odličnih prijateljev. Kakor Šubelj, tudi on poseduje neko neodoljivo privlačnost, ki je menda zapopadana v njegovi veliki skromnosti in domačnosti, s katerima si odpira srca rojakov.

Z ostalimi vred smo uverjeni tudi mi, da ga čaka še velika bodočnost, in da bo njegovo ime prineslo nam Slovincem še mnogo častnih priznanj, ki bodo nam in njemu v ponos.

— Pod obtožbo poskušenege umora je bil aretiran neki Ivan Hankovich, Hrvat ali Srb, ki je ob priliki nekega pretepa v gostilni Mike Golubovicha, 3849 Blue Mond Road s strehom iz revolverja smrtonosno ranil nekega Frank Pecka, nekemu John Daly-u pa povzročil lažjo poškodbo. Pretep je nastal, ko je bilo treba plačati "ceho" in je v splošnem pretepu pokal tudi revolver. Hankovich sedi sedaj za rešetkami, Peck in Daly pa ležita v bolnišnici. Če Peck svoji rani, (zadeti je bil v trebuh) podleže, bo Hankovich obtožen umora.

— Ker sem tudi jaz eden tistih srečnih ljudi, kateri dobimo prisiljene počitnice, pa če nam pridejo prav ali ne, sem začel premišljevali kako bi najboljše izbral te "zaželjene" počitnice. Naposled sem se namenil, da zapustim za nekaj časa to naše milijonsko mesto ter obiščem kako drugo mesto ali kraj. Toda kam? Malo sem premišljal, pa mi pride na misel, da jo ubrem v Milwaukee,

Wis., kjer imam nekaj poznanih iz starega kraja, katerih nisem videl že več let. Kaj kmalu se mi je misel izpremenila v željo, da sem že istega dne zvečer vzel mali ročni kovček ter hitro zmetal ženo z vsemi otroci vred v njega ter tako odkorakal s celo družino na glavni kolodvor, da se odpeljem v Milwaukee.

Končno sem drugega dne odpeljal v Milwaukee. Obiskal sem najprvo družino, pri katerih sem tudi ostal gost tekom mojega tamkajšnjega bivanja, Louis Lenard, 5048 — 35th St., Tony Ludvik in Peter Sirel, oba na enem naslovu, 2407 Vine St. ter potem še Knafelcovo družino.

Da se ne bom preveč zamudil s pisanjem, hočem bolj na kratko opisati. Sprejeli so me kaj ljubeznivo ter pogostili in napojili, da si boljše ne morem zamisliti. Le ena malenkostna nezgoda se mi je pripetila, ker je hotela vsaka družina, da bi najdalje časa ostal njihov gost tekom mojega tamkajšnjega bivanja. Zgodilo se je, da ravno isti večer ko sem ostal pri Lenardovih je Mrs. Ludvik pripravila za večerjo prave starokrajske žgance in gulaš. In glej ga šmenta pa so prišli brez mene domov. Tolažil sem se malo, ker je bil k sreči Frank Slavec tisti dan z nami in je šel k Ludvikovim ter so ga prisilili, da je on moral snesti nekoliko mojega deleža.

Tudi tako je dobro Frank. Kadar boš Ti posetil Cleveland, bom pa jaz snedel Tvoj delež, pa bo mirna Bosna. Sedaj pa malo proč od žganecv in pogledimo naokrog. Vozili so me tudi po mestu in okolici ter mi razkazovali lepote in zanimivosti mesta, tako da sem užival v polni meri tudi z očmi.

Ker se je pa ravno na isto nedeljo, ko sem bil jaz tam, vršil piknik Slovencega Doma, so me peljali tudi na dotično zemljišče. Precej sem bil iznenađen, ko sem zagledal toliko in tako veselo množico zbranih rojakov in rojakinj, da bi skoraj začel vrisati od veselja. Hitro sem se udomačil in se začel mešati med vrvečim ljudstvom ter hodil od trgovine do trgovine brez strahu, da se zgubim. Nakar zagledam obraz znanege Clevelandčana Danila, ko mi pride smeje na prosto ter pravi: kaj pa Ti tukaj? V eni sapi mi pa že ponuja nov avtomobil za majhen denar, seveda je bila kupčija hitro gotova. Nato mi je pomagal poiskati Mr. Stauta, urednika Obzora in njegovo soprogo ter Mr. Povšeta, kateri ima tudi vedno kaj za prodati. Tam smo se malo pogovorili, ker meni se je mudilo med vrvenje, njim pa za kupčijo v prid Slov. Doma. Ker pa tudi rad poskočim, sem se preril na plesišče, ter sem se parkrat zasukal, ker več nisem mogel zato, ker nas je bilo preveč plesalnih. Reči moram, da sem se prav dobro zabaval in obenem čestitam milwaukeeškim Slovincem, ki se tako v polni meri zavedajo, kakor so pokazali na pikniku, svojih narodnih in kulturnih dolžnosti. Le tako naprej za narod in kulturo, pa bodisi v kakem ali drugem oziru. (Star pregovor: Ako si ne bomo sami pomagali, drugi nam ne bodo!).

Pozno zvečer smo se vrnili domov, kjer sem ostal še par dni več, ko sem mislil, ker sem vlak s katerim sem mislil odpotovati, zamudil. Toda mi ni bilo nič žal, še celo zadovoljen sem bil, da sem ga zamudil.

Na potu domov sem se ustavil še v Wankegen, Ill. pri družinah Lukančič, Kobal in Kiren, kjer sem bil tudi lepo sprejet in pogosten. Tam so mi tudi razkazali zanimivosti ondotnega mesta. Od tam sem se pa podal nazaj v Cleveland. Sedaj pa izrekam vsem najlepšo hvalilo. Pozdravljeni!

J. Tomšič.

MLADI GENIJI.

Neki Američan je sestavil v zvezi z Lindberghovim poletom statistiko genialnih uspehov, doseženih že v mladosti. Lindbergh, ki je prvi preletel ocean, je bil star 25 let, Aleksander Veliki je zavojeval svet s 25. leti, Hannibal Španijo s 26, Cezar je bil z 28. leti mogočen politik in vojskovodja, Na-

ma poklonili društvu "Zarja" in "Danica" ter naša požrtvovalna slovenska cvetličarja Mr. Suban in Mr. Dobnik, dočim je petega poklonil naš delavni slovenski odvetnik Mr. Glojek. Svojo naklonjenost našim kulturnim prireditvam je pokazala tudi znana trdka s pohištvom Prasser Furniture Co., ki je dala 200 stolov na razpolago za polovico običajne cene ter tako pomagala znižati aranzmanske stroške.

Požrtvovalno so tudi sodelovali ter tako v veliki meri pripomogli k temu velikemu uspehu prvega koncerta obeh umetnikov v Ameriki vrli člani in članice slov. pevskih društev v Milwaukee, ki so pridno podajali vstopnice v predprodaji, zlasti pa naš Ciril Muskatovec, Victor Petek, Frank Puncer, Frank Perko, Alvin Glojcek, Ralph Danilo in dekleta, ki so dejansko sodelovali pri delih in nadzorstvu v dvorani pred in med koncertom.

Ljubezniv, nepriljen in domač nastop odličnega pevca naredi na vsakega, ki pride ž njim v stik, kar najugodnejši vtis in med Milwaukeeci si je že pridobil nebroj odličnih prijateljev. Kakor Šubelj, tudi on poseduje neko neodoljivo privlačnost, ki je menda zapopadana v njegovi veliki skromnosti in domačnosti, s katerima si odpira srca rojakov.

Z ostalimi vred smo uverjeni tudi mi, da ga čaka še velika bodočnost, in da bo njegovo ime prineslo nam Slovincem še mnogo častnih priznanj, ki bodo nam in njemu v ponos.

— Pod obtožbo poskušenege umora je bil aretiran neki Ivan Hankovich, Hrvat ali Srb, ki je ob priliki nekega pretepa v gostilni Mike Golubovicha, 3849 Blue Mond Road s strehom iz revolverja smrtonosno ranil nekega Frank Pecka, nekemu John Daly-u pa povzročil lažjo poškodbo. Pretep je nastal, ko je bilo treba plačati "ceho" in je v splošnem pretepu pokal tudi revolver. Hankovich sedi sedaj za rešetkami, Peck in Daly pa ležita v bolnišnici. Če Peck svoji rani, (zadeti je bil v trebuh) podleže, bo Hankovich obtožen umora.

— Ker sem tudi jaz eden tistih srečnih ljudi, kateri dobimo prisiljene počitnice, pa če nam pridejo prav ali ne, sem začel premišljevali kako bi najboljše izbral te "zaželjene" počitnice. Naposled sem se namenil, da zapustim za nekaj časa to naše milijonsko mesto ter obiščem kako drugo mesto ali kraj. Toda kam? Malo sem premišljal, pa mi pride na misel, da jo ubrem v Milwaukee,

Wis., kjer imam nekaj poznanih iz starega kraja, katerih nisem videl že več let. Kaj kmalu se mi je misel izpremenila v željo, da sem že istega dne zvečer vzel mali ročni kovček ter hitro zmetal ženo z vsemi otroci vred v njega ter tako odkorakal s celo družino na glavni kolodvor, da se odpeljem v Milwaukee.

Končno sem drugega dne odpeljal v Milwaukee. Obiskal sem najprvo družino, pri katerih sem tudi ostal gost tekom mojega tamkajšnjega bivanja, Louis Lenard, 5048 — 35th St., Tony Ludvik in Peter Sirel, oba na enem naslovu, 2407 Vine St. ter potem še Knafelcovo družino.

Da se ne bom preveč zamudil s pisanjem, hočem bolj na kratko opisati. Sprejeli so me kaj ljubeznivo ter pogostili in napojili, da si boljše ne morem zamisliti. Le ena malenkostna nezgoda se mi je pripetila, ker je hotela vsaka družina, da bi najdalje časa ostal njihov gost tekom mojega tamkajšnjega bivanja. Zgodilo se je, da ravno isti večer ko sem ostal pri Lenardovih je Mrs. Ludvik pripravila za večerjo prave starokrajske žgance in gulaš. In glej ga šmenta pa so prišli brez mene domov. Tolažil sem se malo, ker je bil k sreči Frank Slavec tisti dan z nami in je šel k Ludvikovim ter so ga prisilili, da je on moral snesti nekoliko mojega deleža.

Tudi tako je dobro Frank. Kadar boš Ti posetil Cleveland, bom pa jaz snedel Tvoj delež, pa bo mirna Bosna. Sedaj pa malo proč od žganecv in pogledimo naokrog. Vozili so me tudi po mestu in okolici ter mi razkazovali lepote in zanimivosti mesta, tako da sem užival v polni meri tudi z očmi.

Ker se je pa ravno na isto nedeljo, ko sem bil jaz tam, vršil piknik Slovencega Doma, so me peljali tudi na dotično zemljišče. Precej sem bil iznenađen, ko sem zagledal toliko in tako veselo množico zbranih rojakov in rojakinj, da bi skoraj začel vrisati od veselja.

Hitro sem se udomačil in se začel mešati med vrvečim ljudstvom ter hodil od trgovine do trgovine brez strahu, da se zgubim. Nakar zagledam obraz znanege Clevelandčana Danila, ko mi pride smeje na prosto ter pravi: kaj pa Ti tukaj? V eni sapi mi pa že ponuja nov avtomobil za majhen denar, seveda je bila kupčija hitro gotova. Nato mi je pomagal poiskati Mr. Stauta, urednika Obzora in njegovo soprogo ter Mr. Povšeta, kateri ima tudi vedno kaj za prodati. Tam smo se malo pogovorili, ker meni se je mudilo med vrvenje, njim pa za kupčijo v prid Slov. Doma. Ker pa tudi rad poskočim, sem se preril na plesišče, ter sem se parkrat zasukal, ker več nisem mogel zato, ker nas je bilo preveč plesalnih. Reči moram, da sem se prav dobro zabaval in obenem čestitam milwaukeeškim Slovincem, ki se tako v polni meri zavedajo, kakor so pokazali na pikniku, svojih narodnih in kulturnih dolžnosti. Le tako naprej za narod in kulturo, pa bodisi v kakem ali drugem oziru. (Star pregovor: Ako si ne bomo sami pomagali, drugi nam ne bodo!).

Pozno zvečer smo se vrnili domov, kjer sem ostal še par dni več, ko sem mislil, ker sem vlak s katerim sem mislil odpotovati, zamudil. Toda mi ni bilo nič žal, še celo zadovoljen sem bil, da sem ga zamudil.

Na potu domov sem se ustavil še v Wankegen, Ill. pri družinah Lukančič, Kobal in Kiren, kjer sem bil tudi lepo sprejet in pogosten. Tam so mi tudi razkazali zanimivosti ondotnega mesta. Od tam sem se pa podal nazaj v Cleveland. Sedaj pa izrekam vsem najlepšo hvalilo. Pozdravljeni!

J. Tomšič.

MLADI GENIJI.

Neki Američan je sestavil v zvezi z Lindberghovim poletom statistiko genialnih uspehov, doseženih že v mladosti. Lindbergh, ki je prvi preletel ocean, je bil star 25 let, Aleksander Veliki je zavojeval svet s 25. leti, Hannibal Španijo s 26, Cezar je bil z 28. leti mogočen politik in vojskovodja, Na-

ma poklonili društvu "Zarja" in "Danica" ter naša požrtvovalna slovenska cvetličarja Mr. Suban in Mr. Dobnik, dočim je petega poklonil naš delavni slovenski odvetnik Mr. Glojek. Svojo naklonjenost našim kulturnim prireditvam je pokazala tudi znana trdka s pohištvom Prasser Furniture Co., ki je dala 200 stolov na razpolago za polovico običajne cene ter tako pomagala znižati aranzmanske stroške.

Požrtvovalno so tudi sodelovali ter tako v veliki meri pripomogli k temu velikemu uspehu prvega koncerta obeh umetnikov v Ameriki vrli člani in članice slov. pevskih društev v Milwaukee, ki so pridno podajali vstopnice v predprodaji, zlasti pa naš Ciril Muskatovec, Victor Petek, Frank Puncer, Frank Perko, Alvin Glojcek, Ralph Danilo in dekleta, ki so dejansko sodelovali pri delih in nadzorstvu v dvorani pred in med koncertom.

Ljubezniv, nepriljen in domač nastop odličnega pevca naredi na vsakega, ki pride ž njim v stik, kar najugodnejši vtis in med Milwaukeeci si je že pridobil nebroj odličnih prijateljev. Kakor Šubelj, tudi on poseduje neko neodoljivo privlačnost, ki je menda zapopadana v njegovi veliki skromnosti in domačnosti, s katerima si odpira srca rojakov.

Z ostalimi vred smo uverjeni tudi mi, da ga čaka še velika bodočnost, in da bo njegovo ime prineslo nam Slovincem še mnogo častnih priznanj, ki bodo nam in njemu v ponos.

di. Mislim tu samo na fantastično kariero bokserja Schmelinga, ki uživa noter do najskrajnejših koticov Amerike brezprimerno spoštovanje. Mi diplomati znamo take sportne uspehe dobro ceniti in poskušamo, da jih izrabimo v korist domovine.

Tu se spomnimo zopet na dr. Matzana, bivšega nemškega poslanika v Washingtonu, ki je po zmagah plavača Rademacherja brzojavil svoji vladi: "Pošlji mi več takih sportnikov. En sam Rademacher več zaleže kot cel zbor diplomatov." Nemci nam torej tudi v cenitvi in priznanju svojih izrednih mož dajejo dober vzgled.

GENERAL NOBILE V PRAGI.

Praga. — V Prago je prispel iz Rima vpokojeni general Nobile, da obišče prof. dr. Behouneka, soudeleženca nesrečne ekspedicije na severni tečaj. Nobile se namerava posvetovati z Behounekom glede izdaje večjega strokovnjakega dela o svoji ekspediciji in računa pri tem podjetju na sodelovanje čl. učenjaka. Bivši general je prispel v Prago nenapovedan in sta ga na postaji spoznala dva novinarja. Vprašala sta ga po namenu njegovega prihoda in izvedela pri tej priliki, da ima general že pripravljen in gotov rokopis za svoje delo in da išče založnika v Pragi. Spis je že gotov in obsega dva dela; v prvem delu je opisan potek in zgodovina ekspedicije, drugi del obsega izsledke znanosti v teku odprave. V drugem delu so tudi prispevki drugih udeležencev ekspedicije. Dr. Behounek se mudi trenutno na letovišču v Kitzbühelu, toda njegov prihod se pričakuje v par dneh.

MIMO VRTA.

1. Mimo me usoda vodi, Mimo vrtca cvetnega; Deklica po vrtu hodi, Rožicam zemljo rahlja.
2. Vode hladne jim priliva, Da jih sveže obdrži; Lahno, kakor da se skriva, Med gredicami hiti.
3. Vse čarobno je in pestro, Ter vabljivo je močno; Sestra cvetka gleda sestro, Da zamika mi oko.
4. Daj mi deklica, te prosim, Šopek, zraven rožmarin; Daj, da ga na sru nosim, Da bo večni mi spomin.
5. Ti pa zdrava mi ostani, Ljuba, kakor si sedaj; Če usoda me ne ukani, Morda vidim te še kdaj.
J. Tomšič, Cleveland, O.

Prvi in edini slovenski zobozdravnik v Milwaukee

DR. JOSEPH J. KOMAR

4923 NATIONAL AVENUE
WEST ALLIS, WISCONSIN

Tel. West Allis 2069

URADNE URE:

9-12 A. M. — 2-5 P. M.

Zvečer po dogovoru

V JUGOSLAVIJO PO CUNARD PROGI

Najhitrejša parobrodna služba na svetu. 8 dni do Jugoslavije. Parniki odplujejo iz New Yorka v Cherbourg vsako sredo. Potujte na enem izmed naslednjih velikanskih parnikov.

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

Vsak petek vozijo tudi novi parniki na olje v Havre. Vprašajte za našo flustirano slovensko knjižico — zastoj! Za nadaljnja pojasnila se obrnite na zastopnika Cunard proge ali pošljite na: 846 N. MICHIGAN AVE., CHICAGO, ILL.

CUNARD LINE

ENGLISH-SLOVENE READER

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

Sestavil dr. F. J. Kern.

CENA \$3.00. S POŠTNIINO 10c

VEČ.

DOBI SE V NAŠEM URADU.

Z naročilom "money order" ali po povzetju C. O. D.

Naslovite:

JUGOSLOVENSKI OBZOR

442 National Avenue

Milwaukee, Wis.

Lokalne novice

— Banovec poje na grobu rojaka. — V nedeljo 8. sept je v okrajni bolnišnici umrl rojak Simon Zagar, samec star 52 let in član društva št. 3, J. P. Z. S., ki mu je priredilo lep pogreb. Na inicijativu agilnega predsednika tega društva, Mr. John Turka, je pokojnemu, ki ni imel nikogar v Ameriki in je bil revež in zapuščen, zapela par žalostink vrta skupina znanih pevcev in pevk Mr. in Mrs. Suban, Frank Mikek, Fr. Zrimšek, Frank Ermenc in John Turk in je naprosila tudi našega odličnega pevca, da bi pokojnemu rojaku zapel v poslednje slovo. Mr. Banovec se je radevolje in z navdušenjem odzval temu pozivu ter zapel svojemu rojaku, ki bo počival v tujih tleh večno lepo "Vigred" in "Gozdje je že zelen" dočim je ostal zbor — tudi z njegovim sodelovanjem — zapel še par drugih žalostink. — Počivaj v miru, dragi rojak, ki si šel k

zadnjemu počitku v znamenju pozdrava iz domovine. — "Surprise party", ki so ga predzadnji nedeljo priredili prijatelji in prijateljice našemu iz domovine se vrnivšemu Jack Oblaku, je uspela zelo lepo. Jack nam je povedal mnogo lepega in zanimivega iz stare domovine ter nam objubil, da bo kaj več napisal še v "Obzoru". — Le hiti Jack in ne pusti nas predolg čakati. — Helo, Frank Ermenc je tudi zopet tu! — Tom Petka je pa nekje izgubil, pravi. Dobre volje in vselega obraza je zopet prišel med nas in povedal, da je zdaj štajersko skoro pozabil in da bo, kadar bo, zdaj po kranjsko nekaj napisal, kako kaj uspeva floserski biznis. — Pozdravljen, Frank in soproga, in tudi Ti nas ne pusti predolgo čakati na objubljeni dopis. — Smrtna kosa. Dne 30. avgusta ob 9 uri dopoldne je nemila usoda zopet neusmiljeno

DOPISI

Iz urada tajnika dr. Lilijsa.

Članom dr. Lilijsa naznamim, da sem se preselil, iz 853 — 84. Ave. na 507 — 2nd Ave., Milwaukee, Wis.

Kar se tiče tajniških poslov, sem Vam rade volje na razpolago vsaki čas, to je pobiranje asesmenta in drugih prispevkov, kakor tudi izdajanje bolniških listov in sploh vse, kar spada pod tajniški delokrog. Obenem pa tudi opominjam vse tiste, ki dolgujejo že več mesecev na asesmentu in drugih prispevkih, da to poravnajo, kakor hitro je mogoče. V nasprotnem slučaju sem primoran ravnati se po pravilih.

Bratski pozdrav vsem članom dr. Lilijsa, J. Stariha tajnik
Tel. Han. 2541
Cleveland, Ohio.

Ker sem tudi jaz eden tistih srečnih ljudi, kateri dobimo prisiljene počitnice, pa če nam pridejo prav ali ne, sem začel premišljevali kako bi najboljše izbral te "zaželjene" počitnice. Naposled sem se namenil, da zapustim za nekaj časa to naše milijonsko mesto ter obiščem kako drugo mesto ali kraj. Toda kam? Malo sem premišljal, pa mi pride na misel, da jo ubrem v Milwaukee,

JUGOSLOVANSKA PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana leta 1915.

Sedež: Milwaukee, Wis.

GL. ODBOR J. P. Z. SLOGA.

Predsednik: Viktor Petek, 485 14 Avenue, Milwaukee, Wisconsin.
I. Podpredsednik: Maria Bačun, 496 45 Avenue, West Allis, Wis.
II. Podpredsednik: Joe Vidmar, 2071 Brown St., Milwaukee, Wis.
Tajnik: John Lenko, 379 First Avenue, Milwaukee, Wisconsin.
Zapisnikar: Frank Polišnik, 476 18 Avenue, Milwaukee, Wisconsin.
Blagajnik: Anthony Teray, 507 National Ave., Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:

I. Nadzornik: John Ermenc, 400 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.
II. Nadzornik: Rafael Chupak, 7202 National Ave., West Allis, Wis.
III. Nadzornik: Ignac Kušijan, Rawson Ave. South Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

I. Porotnik: Joe Tratnik, 268 First Ave., Milwaukee, Wisconsin.
II. Porotnik: Joe Kračnik, 471 Greenbush St., Milwaukee, Wisconsin.
III. Porotnik: Kati Deliček, 429 Clinton St., Milwaukee, Wisconsin.

VRHOVNI ZDRAVNİK

Dr. H. T. Kristjanson, 120 E. Wisconsin Ave., Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 442 National Avenue, Milwaukee, Wisconsin.

Seja glavnega odbora se vrši vsak tretji ponedeljek v mesecu, ob 7.30 zvečer, na 379 First Ave. — Pri J. P. Z. Slogi se lahko zavarujete za \$1,000.00, \$500.00, \$250.00 posmrtnine in za \$1.00, ali \$2.00 dnevne bolniške podpore. Zavarujete se tudi lahko za samo posmrtnino.

Vsa pisma in stvari, tiče se organizacije, se naj pošljejo na naslov tajnika, denar za zvezo na naslov blagajnika.

VAŽNO NAZNANILO.

Prosi se vse glavne uradnike in delegate za 7. redno konvencijo J. P. Z. Sloga, da se takoj prijavijo spodaj podpisanim, kateri želijo, da se jim pripravi.

Razprave članstva pred konvencijo J. P. Z. S.

Sheboygan, Wis.

ODGOVOR NA DOPIS "NESLOGA V SLOGI."

Prizadete odgovarjamo za voljo javnosti, ne dopisovalki zavoljo nje same, ker to bi se nam v resnici ne splačalo, ker tukaj njenih besed nobeden ne vzame za resne.

Cela stvar ima drugo ozadje, zato je treba, da nekaj povemo. Na zadnji seji našega društva je bila namreč proti dotični dopisnici vložena obtožnica, radi obrekovanja. Na prigovarjanje nekaterih članic in odbornic društva, je bila obtožnica proti sestri Elizi Zore umaknjena, kljub temu pa je članica, ki jo je obtožila, izjavila na seji v pričo vseh članic, da smatra postopanje sestice za neresnično, dokler ne prekliče kar je govorila.

Članice, katere napada podpisana Liza smo, od kar obstoji naše društvo napravile mnogo dela in smo, ker smo bile leta in leta društvene uradnice, tudi vestno opravljale svojo nalogo, za kar dobivamo zdaj v tej obliki plačilo. Lansko leto pa ni smo hotele sprejeti nominacij za ponujana mesta b društveni odbor, ker smo mislile da bo dobro za društvo, da se za to dobi druge nove moči in se na tak način zainteresira več članic, da bo predkonvenčno delo lažje in boljše opravljeno. In ravno to je bila največja napaka, doseglo se je s tem namenom ravno nasprotno. O celi tej stvari bi se dalo mnogo povedeti, ni pa to namen tega dopisa.

Kar se tiče gori imenovane naše sestre je prišla slučajno v društveni nadzorni odbor zato, ker se na seji v pozni noči ni dalo hitro druge dobiti in ker so bile izvoljene že dve do-

vi stanovanje za časa konvencije, obenem tudi kakšne sobe želijo.

Pišite na naslov: Štefanija Pelko, 1208 Alabama Avenue, Frank Remshak, 635 Penna. Ave., Sheboygan, Wis.

bri odbornici, se ni na njo polagalo dosti važnosti. In njeno ime je prišlo v zapisnik, ker jo je ena članica najbrže za "špas" predlagala, volile jo pa niso je ena članica predlagala, volile jo pa niso članice nikoli in ta sestra je kljub temu ponosna odbornica.

Kar se pa tiče ozadja za dopisunkinim hrbtom in plitvega obzora malih advokatov bomo spregovorile nekoliko bolj obširno in resno kadar bo čas za to ugoden. Danes samo rečemo, da naj bo sram tistih, ki se potom drugih poslužujejo na zahtvni način svojih namenov.

Obžalujemo, da smo to morale v javnost napisati, ker vemo, da je to društvena zadeva, ker nas je pa dotična članica v javnosti napadla, smo me primorane se v javnosti zagovarjati.

Prizadete članice:

Julija Zorman,
Rosie Chuvan,
Frances Skrubie.

IZJAVA,

uradnic društva Amer. Sloven-
ka št. 10, J. P. Z. Sloga.

Ker sestra Eliza Zore piše v dopisu "Nesloga v Slogi" med drugim tudi to-le: "Vam me, sedanje odbornice nismo prav nič krive" itd. in nadalje: "Zavideate nam, ker smo društvene odbornice" itd. in ker se to da je razumeti, kakor da je ona pisala v imenu množine — to je nas odbornice, zato izjavljamo, da sestra Eliza Zore od nas ni bila zato pooblaščenica in me nismo odgovorne za njen dopis, ker se je sestra Eliza Zore poslužila imenovati nas odbornice v množini kar po lastni volji, kar je nepravilno in ne odgovarja dejstvu.

Mary Stampfel, podpredsed.;
Stefanija Pelko, tajnica;
Jos. Kushman, blagajnik.

IZ PREDKONVENČNE KOPRIVNICE

KONEC.

Dne 15. avgusta sem napisal v glasilo, da brata V. Petek ni bilo na seji navzoč leta 1926, ko so se predlagali kandidati za delegate, kar se še ni zgodilo v zgodovini društva, toda nikjer pa nisem pisal, da ni bil navzoč pri volitvah ali da je bil izvoljen neustavni potom in da bi sploh ne smel imeti pravice glasovanja na konvenciji. Ta njegova trditve v zadnji številki glasila je v nasprotju z resnico ali da rabim izraziti brata Petka samega: "absurdna laž". — Kot glavni predsednik bi moral bolj varovati svojo predsedniško čast kot priti na dan s takimi neresničnimi trditvami, katerih sploh nisem.

Br. Joe Vidmar ponavlja dlako v jajcu. Kot eden gl. od-

bornikov bi vendar moral vedeti, da se nazivamo v vseh društvenih in zveznih stvarih BRATJE, ne pa možje ali modri možje! Slabo spričevalo za gl. odbornika!

Posebno poročilo iz Sheboygana se glasi: Br. Anton Zorman ni pravilno izvoljen delegat. Br. Leo Butkovich bi moral biti za delegata po pravilih, a ker je zvezda br. Zorman za-tonila v Sheboyganu, je modral in zatrjeval, da je on najbolj izkušen na konvencijah, češ, ker je on edini, ki zna napraviti "špi". — Njegove "sotrudnice" (eksuradnice sedaj) pri društvu Amer. Slovenka, kjer je vodil br. A. Zorman glavno besedo mnogo let, so povsod nagajale v škodo društva in Zveze tako dolgo, da so celo gl. uradniki morali priti v Sheboygan in jih pomiriti. Pikajo se

tudi sedaj v glasilo. — Dr. Am. Slov. je našlo najbolj zmožnim za banket Mrs. Mary Felle, ki ima skušnje v tej stroki. Namesto, da bi ji "kikarice" bile hvaležne za skrb, očitajo sedaj, da bodo delegati jedli "mineštro". — To bi naj bila bratska in sestrška ljubezen "sotrudnic" br. Zorman do po-zrtvovalnih žen, ki delajo za u-gled svojega društva in Slogi!

Končno želim konvenciji, naj spopolni vse to, kar je pomanj-kljivega, sklone koristne in zboljšane dodatke, naj ne meša politike v našo organizacijo, kar bi rodilo samo prepri in razdor. Kdor se hoče udeleževati pri politiki, naj deluje kot posameznik pri političnih klubih, toda ne v menu Zveze; kdor želi pohajati v cerkev, naj gre kot posameznik, toda ne v imenu Zveze, katere mu jamči v svoji načelni izjavi v tem oziru svobodo! Delegatje, imejte pred očmi samo dobrobit vseh članov in članic, kateri dobrobit se osredotočuje v Zvezi! Pozdrav vsem delegatom, želeč vam čimnajveč USPEHA!

Fr. X. Veranich.

Kukavica je dobro poznata ptica, ki izleže svoje jajce v gnezdo tujega ptica, da tujec izvali in izredi mladiča, mesto kukavice same. Ravno tako bi radi nekateri politikarji pri naši organizaciji Sloga znesli svoje strankarsko jajce v našo organizacijo!

Kar na kratko bom nekaj povedal, ker nisem dosti kšaj, da bi pel litanije kakor jih po-je br. A. Zorman. Omenim sle-deče: Kdor ne zna čitati naše načelne izjave v pravilih, jo naj čita tukaj. Glasi se takole: Ju-goslovanska Podporna Zveza Sloga temelji na podlagi svo-bodnega mišljenja. Zveza jam-či članstvu osebno svobodo verskega, etičnega in politične-ga prepričanja. Ta temelj se ne more spremeniti, dokler ob-stoja ta organizacija. — Sedaj je pa vprašanje, zakaj nekateri politikarji tišijo politiko v našo podporno organizacijo!

Br. Joe Tratnik, predsednik gl. porotnega odbora piše, da mu \$10.00 plače na leto ni za-dostoval, da bi šel v gimnazi-jo in se naučil pravil na pamet — jaz jih tudi ne znam na pa-met, znam jih pa včasih brati. On je vedel to dobro pri izvo-litvi, ko je prevzel svoj "žab"; zakaj pa ni vstopil v unijo in zaštrajkal za boljše plačo?

Br. A. Zorman hoče vtikati politiko v našo Zvezo. Po nje-govem se bomo morali potem fajtati, ali bo naš predsednik komunist, socialista, demokrat, republikanec, duhovnik, anti-krist ali vrag naj ve kdo!

Neki advokat, tako piše, br. Tratnik, porablja cele kolone našega glasila. Vprašam, koli-ko jih je pa br. Tratnik napisal za izboljšanje pravil?

Br. Tratnik piše o ljubezni do blagajne. Kdo se pa ni mo-gel ločiti od denarja, ko je bilo treba plačati delnice Slov. Do-ma pri društvu št. 1177

Pravijo, da ni pri nas dikta-ture, jaz pa pravim, da je ne-kje. Jaz sem obtožil glavni od-bor, da je kršil pravila, ker je mene posadil na stolec druge inštanace, mesto na prvega. Ob-tožil sem gl. porotni odbor, ker je sodil mene, predno je imel v rokah rezultat prve inštanace. Sodbe pa ni hotel izreči. Ali ne diši to po diktaturi?

Br. F. S. Ermens piše nekaj o komijskih sitnostih. Čeprav so komiji tumasti, včasih pa za-voziyo tudi flosarji v joho ali v škarpol

—rm— (ako bi dodal spre-daj dve črki "zo", na koncu pa "an", bi nastalo neko ime) pi-

POZDRAV IZ STARE

DOMOVINE

Legation of the Kingdom
of the
Serbs, Croats and Slovenes
Washington, D. C.

dne 19. avgusta, 1929.
Jugoslovanska Podporna
Zveza Sloga, Milwaukee, Wis.

Kraljevsko poslanstvo ima
čast dostaviti Vam sledeči te-legram, katerega je poslal g.

še o simulantih. Da gotovo je, da jih tudi imamo, katere pod-porna organizacija jih pa nima. Dolžnost društve je to prepre-čiti, ravno tako ima dolžnost —rm—, to storiti pri svojem društvu. Naš bolniški sklad je najboljši dokaz, da imamo ma-slo simulantov, pa še te morajo društva odpraviti.

Brata Tratnik vprašam, kdo je še drugi advokat pri našem društvu, kajti tudi br. A. Glo-yeck je prišel iz starega kraja. Kdo je še drugi član advokat, da bom znal za njega, če bom mogoče kedaj rabil divors? A-peliram na br. Gloyeck naj pro-najde, kje ali kdo je njegov konkurent, da ne morem potem dolžiti njega, da je on vse pi-sal!

Ker se ravno hočemo po-angležiti kar čez noč in nekate-rim ni všeč naš Obzor, nekate-re slovenske liste pa smo že ta-ko imeli za glasilo in vsi slo-venski časopisi so dobri, zakaj bi pa sedaj ne presedlali in iz-volili "Milwaukee Journal" za glasilo, ki je najbolj razšir-jen list v Wisconsinu in velik "priatelj" delavcev!

O Francelj, midva pa si kar podajva roke! Obema so nam odstigli peruti; oba bodeva ob konvenciji brez mamice, vsak na svojem koncu. Vsak bo žvi-žgal svoje viže.

—rm— pravi, da je nekdo tako neumen, da misli, da je državljanstvo patent za mo-drost. — Državljanstvo res ni patent za modrost, ampak je dokaz, da se je dotičnik potru-dil ga dobiti in da ga sodnik ni spoznal za neumnega, seveda mnogi se samega sebe prizna-vajo tako neumnim, da si ne u-pajo stopiti pred sodnika.

Predlagam, da za naprej naj bo prva inštanca za glavni od-bor v Madisonu, ker se doma pritožbe ne upoštevajo!

Hvala članstvu in delegatom, ki so moje stvari brali; nisen. nezmotljiv in če bo konvencija našla kaj dobrega, naj to upo-števa. Ker je sedaj mesec ki-movec (september), želim, da bi bilo malo kimanja v Sheboy-ganu. Prestavite konvencije rajše na vinotok, ker smo vina bolj vajeni!

Ker želim naši Zvezi napre-dek v vseh ozirih, prosim naj delegatje napravijo boljša pra-vila kot so jih pred tremi leti!

Victor Funder.

Člani Zveze ugibajo kdo je koprivničar s podpisom —am—. Pridenite spredaj eno črko in zadaj 2 pa bodele dobi-li polno ime. V zadnjem Obzoru, oziroma v koprivah je pisal, da sem jaz "utruglov" po do-mače len, toda tako utruglov še nisen, da bi pod svoje dopise ne mogel podpisati še svojega imena.

Fr. Uršič.

Prepir je dober, dokler je v pravi meri dostojanstva. Ko premine dostojanstvo, premine spoštovanje. Ako odvzameš spoštovanje, nimaš dostojan-stva!

A. Kohlbesen.

Ako bi bili vsi ljudje enaki, bi se razdelili samo v 4 vrste norcev. In čitatelj teh vrstic naj pove, če imamo peto vrsto norcev?

A. Kohlbesen.

Nikar ne glej, kaj imaš, am-pak samo glej, kaj dobiš. Kar imaš, lahko izgubiš. Kar imaš, na vidiku, da dobiš, je tvoja bodočnost.

A. Kohlbesen.

Človek je lahko dober zaradi ljudi, nikdar pa niso ljudje do-bri radi človeka. Vprašaj same-ga sebe!

A. Kohlbesen.

dr. M. Drinković, minister so-cialne politike in narodnega zdravlja našim bratom izseljen-cem v Združenih državah:

"Z izseljenške konference, kateri prisostvujejo vse izselje-niške in socialne organizacije v domovini, da pretresejo, kaj se da ukreniti za zaščito izseljen-cev, pošiljam vsem našim or-ganizacijam in izseljencem bratske pozdrave v želji tesnej-šega sodelovanja za dobrobit

izseljencev kakor tudi domovi-ne.

Dr. M. Drinković

"Minister socialne politike in narodnega zdravlja".

Prosi se spoštovana podpor-na organizacija, da sporoči ta telegram svojim članom in da ga tudi priobči v svojem gla-silu.

Dr. L. Pitamic, poslanik.

"Dr. L. Pitamic

STRAHOVITA NESREČA JAPONSKEGA VOJASKE- GA LETALA.

Pri poskusni vožnji je treščilo letalo na zemljo in pokopalo pod seboj deset višjih častni-kov in tri pilote.

Tokio. Na letališču Tašikava so preskušali nova velika ja-ponska letala za bombardira-

nje. Letala so bila izdelana v japonskih letalskih tovarnah ter so popolnoma iz kovine. Pr-vi poskusni poleti so se zelo do-bro obnesli ter zato napovedali skupni polet vse eskadrilje no-vih bombarderskih letal. Pole-ta, ki ga je podvzelo 10 letal, so se udeležili tudi visoki čast-niki generalnega štaba, med temi šef operacijskega oddele-nja general Ogava. V višini 800 m so nenadoma odpovedali mo-torji na letalu, v katerem so bi-li častniki generalnega štaba z generalom Ogavom. Navzlic ob-upnim poskusom pilotov, iz-vesti pristaneke, je letalo trešči-lo s strašno brizno na tla ter pokopalo pod seboj posadko.

Takoj po padcu je letalo priče-lo tudi goreti. Izpod razvalin razbitega letala so potegnili na pomoč došli vojaki zmečkana in ožgana trupla 8 častnikov, generala Ogavo, treh pilotov in voditelja bombarderske eskad-rilje polkovnika Nogija.

RUDNIŠKA NESREČA V NEMCIJI.

Vsled eksplozije plinov se je porušil rov premogovnika in je zasulo 13 rudarjev.

Koenigshuette. V velikem premogovniku Sv. Anton je eksplodiral janski plin in po-rušil velik del rovo. Pri tem je zasulo 16 rudarjev. Na po-moč poslana ekspedicijska je zelo težko prodirala proti središču eksplozije, ker so bili celi deli rovo zasuti. Doslej so izkopali 6 trupel, ki pa so tako razme-sarjena, da ni mogoče ugotovi-ti identitete ponesrečenih ru-darjev. Vodstvo rudnika misli, da je slična usoda doletela tudi ostalih 10 rudarjev.

1000

NOVIH KRASNIH VZORCEV KOLEDARJEV
ZA LETO

1930

AMERIŠKEGA IN EVROPSKEGA IZDELKA, SMO PRAVKAR
PREJELI. ZATO OPOZARJAMO VSE SLOVENSKE TRGOVCE IN
OBRTNIKE, KI SE NISO ODDALI SVOJIM NAROČIL DRUGAM,
DA NAS POKLIČEJO PO TELEFONU, KI JE:

Han. 1648

TER ZAHTEVAJO, DA JIM NAŠ ZASTOPNIK PREDLOŽI VZORCE.
— ČE PA SE MUDITE V BLIZINI, STOPITE V NAŠ URAD SAMI,
IN OGLEDajte SI JIH. — ODDAJTE SVOJE NAROČILO NAM, ME-
STO TUJCEM.

OBZOR PUBLISHING CO.

442 NATIONAL AVE.

MILWAUKEE, WIS.

"Jaz
izhajam prav dobro
hvala"

Bližnji vaš trgovec uvidi, da se First Wisconsin banka resnično za-nima za njegov napredek in blago-stanje. Večletne izkušnje kot ban-kerji za stotine milwuških trgo-vecev so nam dale trud in poznanje v vse probleme, ki jih ima trgovec na drobno.

Priročno blizu v vsaki milwau-ški okolici je gotovo ena podružni-ca naše First Wisconsin banke. Njeni uradniki in uslužbenci so so-sedje več teh trgovcev, ker med

njimi žive in tako lažje razumevajo njih probleme in težkoče, radi tega so bolj sposobni dajati dobre na-svete v vseh ozirih. Vsaka banka je individualna in popolna organi-zacija. Njena delavnost in usluge napram strankam pa so povečane s tem, da so priključene k First Wisconsin grupi.

V svoji lastni okolici, vsak trgo-vec najde popolno pomoč in nasve-te od ljudi, ki poznajo njegov delo-krog in okolico v kateri žive.

FIRST WISCONSIN GROUP

PRIROČNIH 19 PODRUŽNIC

Svet včeraj, danes in jutri

JUBILEJ PRVE GORSKE ZELEZNICE NA SVETU

Kako so zgradili železnico čez Semmering — Prva gorska lokomotiva — Razvoj svetovnega zdravilišča.

Avstrija je proslavila zadnje jubilej znane železnice čez Semmering. Semmering kot krasno gorsko zdravilišče ob južni železnici pozna ves svet. Od Dunaja potrebuješ z brzovlakom do Semmeringa 2 uri. Jubilej Semmeringa so proslavili na Dunaju v okviru svečanih tednov, na Semmeringu samem so pa priredili manjšo razstavo.

Semmerinška železnica je še zdaj pravo tehnično čudo. To je prva gorska železnica ne samo v Evropi, temveč na svetu sploh. Takratna Avstrija se sploh ni dosti brigala za železniški promet. Prva železnica na kontinentu je bila ozkotirna proga med Lincem in Češkimi Budjejevicami, zgrajena leta 1825. To seveda ni bila železnica v našem pomenu besede, kajti delo lokomotive so opravljali konji. Prvi vlak z lokomotivo je vozil tudi na ozemlju sedanje Češkoslovaške in sicer na progi med Brnom in Vudajem. Stoletnico brnsko-dunajske železnice so proslavili lani. Gospodarski razvoj srednje Evrope pa je kmalu izsilil železniško zvezdo med Galicijo in Trstom in tako je bila zgrajena Severna železnica. Kmalu je bila zgrajena še železnica med Gradcem in Trstom. Med Dunajem in Gradcem je bila pa velika ovira baš Semmering. Dolgo se je zdelo nemogoče zgraditi čez tako visoke gorske grebene železnico. Za tako visok vzpon so bile lokomotive preslabe in strokovnjaki so bili prepričani, da je tudi gradnja tako dolgega predora nemogoča. Še ko so semmerinško železnico že gradili, so bili mnogi strokovnjaki prepričani, da noben živ človek ne bo prišel na drugo stran predora, marveč, da pripelje vlak strojevodjo in potnike iz predora zadušene.

Med revolucijo l. 1848. je vodila železnica že z Dunaja do mesteca Gloggnitz, od štajerske strani pa od Gradca do Muerzschlaga. Preko gorskih grebenov med obema koncem železnice, med katerimi je najvišji Semmering, so morali ljudje potovati s pošto. Že prvo leto je prepeljala pošta 26.000 potnikov in 28.000 ton blaga od Gloggnitza do Muerzschlaga. Pri tako velikem prometu je bila seveda vrzel med obema železnicama nevzdržna. Avstrijski inženjer Karol vitez pl. Ghega, ki je študiral na držav. stroške v Ameriki, je predlagal, da bi zgradili železniško progo med postajama Gloggnitz in Muerzschlag, dočim so predlagali drugi strokovnjaki železnico ali železnico s konjsko vprego, nekateri pa tako zvano "atmosferično železnico", ki je bila takrat zelo v modi. Sele po hudem boju je Ghega prodl s svojim načrtom, ki bi pa bil še dolgo čakal na uresničenje, da po revoluciji ni bilo velike brezposelnosti. Tako je pa skušala vlada zaposliti množice brezposelnih delavcev iz dunajskih predmestij in sicer čim dalje od Dunaja. To je dalo neposredno pobudo, da so začeli graditi semmerinško železnico po Ghegovem načrtu.

Graditi so začeli v juniju 1848. Nad pet let je delalo na tisoče delavcev na uresničenju drznega načrta. Ghega je izdelal svoj načrt za vzpon do 1.40 m, mišljen v vodoravni črti. Proga je dolga 41 km. začenja se pri postaji Gloggnitz 437 m nad morsk gladino, ima 16 velikih in 129 manjših mostov, vodi skozi 15 predorov, med katerimi je največji dolg 1430 m in je obenem najvišja točka proge. Od štajerske strani leži postaja Muerzschlag 860 m nad morsk gladino. Delavci so morali odkopati 3 in pol milijona kubičnih metrov zemlje. Gradnja semmerinške železnice je zahtevala mnogo človeških žrti. Med delavci je za-

čela razsajati kolera in 300 jih je umrlo. Nekega dne se je odtrgal velik kos skale in stlačil 15 delavcev. V nekem tunelu je zasulo dva delavca.

Za semmerinško železnico so bile potrebne posebne lokomotive, za katere je razpisala vlada mednarodni natečaj. Prva nagrada je bila "20.000 cesarskih dukatov polne teže". Tekmovale so štiri lokomotive, 2 avstrijski, 1 bavarska in 1 belgijska. Prvo nagrado je odnesla bavarska lokomotiva, toda vlada je odkupila tudi ostale tri. Nagrada lokomotiva je vlekla približno 83 ton s hitrostjo 20 km na uro. To seveda ni zadostovalo in kmalu je sestavil avstrijski inženjer Engbert pravo gorsko lokomotivo, s katero je bil problem gorskega prometa rešen. Prva Engbertova lokomotiva je služila 75 let in šele letos so jo poslali v zaslužni pokoj. Semmerinška železnica je bila dograjena 12. oktobra 1855, blagovni in osebnih promet se je pa pričel v polnem obsegu šele v juniju 1856. Cesar Franc Jožef se je prvi peljal čez Semmering. Vožnja od Gloggnitza do Muerzschlaga je trajala 1 uro 50 minut. Zdaj traja z brzovlakom 1 uro 7 minut. Cesar je sedel na odprtem tovornem vagonu in Ghega mu je razlagal vse podrobnosti.

Na jubilejni razstavi semmerinške železnice se vidijo slike prvih postaj. To so bile skromne železniške čuvajnice, ki so pa zadostovale za več desetletij. Ko je praznovala semmerinška železnica 25letnico ni nihče pomislil, da je Semmering kot nalaga ustvarjen za gorsko letovišče in zdravilišče. Gorski grebeni so samevali in med njimi so se razlegali samo krevtji zvoncei. Sledilo je se našlo nekaj podjetnih mož, ki so začeli kljub vsem pomislekom zidati hotele in vile. Prvi je bil zgrajen hotel Južne železnice l. 1881. In že čez dve leti ga je bilo treba razširiti. Zdaj je na Semmeringu mnogo manjših hotelov in vil. V ogromnih sanatorijih se leči poleti in pozimi na tisoče tujcev in domačinov. Med poslopjij postaja Semmering stoji bronast doprni kip ing. Ghega, na katerem je znani izrek: "Železnica odstrani daljave, pospešuje rešitev gmotnih vprašanj in širi ter dviga kulturo."

NAGNENJE K ZLOČINU SE DA OPERIRATI.

V mestu Indianapolis je bil neki uradnik obsojen na pet let ječe, ker je ponarejal čke. Njegov zagovornik je opozoril sodnike, da je bil uradnik prej pošten. Nekoč je pa padel in se pobil na glavi. Čutil je bolečine nad tilnikom in od tistega časa je začel ponarejati čke. Zato je zagovornik izjavil, da je med obtoženčevim zločinom in nesrečo notranja zveza in da je treba uradnika izročiti zdravniku, da ga preišče. Toda sodniki niso bili tega mnenja in uradnik je moral v ječo. V ječi je neprestano tarnal, da ga boli glava. Vodili so ga na izprehod, pa ni nič pomagalo. Nedavno je pa posetil jetnišnično zdravnik, ki se je zanimal za jetnika in izjavil, da bi mu lahko odstranil bolečine v glavi potem operacije možganov. Oblasti so mu dovolile operacijo. Uradnik je bil operiran na kliniki v Indianapolisu in bolečine v glavi so takoj prenehale.

Toda operacija je imela še druge posledice. Zdravniki so trdili, da je z bolečinami izgnilo tudi nagnjenje k zločinu. Uradnikov zagovornik je takoj vložil prošnjo za obnovitev v procesa. Banka, v kateri je bil uradnik zaposlen, je izjavila, da ga sprejme nazaj, če je res, kar trdijo zdravniki. Izkazalo se je, da imajo zdravniki prav in da je postal uradnik po operaciji zopet pošten. Posledica je bila, da prihajajo od vseh strani prošnje, naj bi oblasti dovolile operirati razne zločince. Med ameriški zdravniki je več idealistov, ki trdijo, da je zločinstvo samo duševna bolezen, ki se da z operacijo od-

straniti. V možganih imajo ba- je posebne hibe, ki jih lahko kirurg tako rekoč izreže.

AVSTRIJA NA PRAGU A- NARIJE.

Krvav pobjo med bojima organizacijama socialistov in nacionalistov. — V akcijo so stopile strojne puške. — Bitka je trajala dve uri.

Dunaj. Naraščajoča napetost, ki vlada med nacionalistično borbno organizacijo Heimwehrov in socialistično-republikanskim Schutzbundom je prila 18. avgusta, povodom socialističnega zborovanja, ob proslavi 20letnice obstanka socialno-demokratske organizacije v St. Lorenzu, v malem industrijskem kraju, do krvavega izbruha, ki bo kakor vse kaže, imel dalekosežnejše politične posledice, kakor pa so morda inicijatorji pričakovali. Spopad je prišel docela nepričakovano, tako da so bile celo varnostne mere, ki so v Avstriji o priliki socialističnih in heimwehrovskih zborovanj običajno zelo stroge, dokaj nedostopne. Posledica tega je bila, da je prišlo med obema do skrajnosti sovražnega taboora do krvavega spopada, v katerem je bilo mnogo ranjenih in eden mrtev. Vest o spopadu je povzročila v vsej Avstriji, zlasti pa v industrijskih centrih silno razburjenje in v posameznih krajih je prišlo na večer do novih spopadov med pristaši obeh taborov. Oblasti so sicer takoj ukrenile vse potrebno, da preprečijo nadaljnje prelivanje krvi, vendar pa je napetost dosegla tako stopnjo, da lahko pride vsak hip do nekakega generalnega izbruha in vsestranskega obračuna.

Socialno-demokratska organizacija v St. Lorenzu je slavila na ta dan 20letnico svojega obstoja. Za to priložnost so sklicali socialisti manifestacijsko zborovanje. Heimwehrovi so prvotno napovedali za isto uro svoje zborovanje, ker skušajo po stari taktiki na ta način motiti socialistične prireditve. Pozneje pa so po posredovanju oblasti prijavo svojega zborovanja umaknili in izgedalo je, da bo potekla prireditev socialistov mirno in v redu. Oblasti zategadelj niso ukrenile posebnih varnostnih ukrepov. Kakor pa se je pozneje izkazalo, so Heimwehrovi skrivaj organizirali akcijo, da "obračunajo" z nasprotniki. Zjutraj so v St. Lorenzu razdelili letake, v katerih so sporočili, da bo prišlo s socialisti do krvavega obračuna. Zato so apelirali na ženske, naj ne puste svojih mož na socialistično zborovanje. V letakih se je nadalje naglašalo, da so Heimwehrovi zasedli vso dolino Murice ter da ne bodo pustili nikogar v St. Lorenzu. Obenem so člani Heimwehra, ki so bili oboroženi s puškami in revolverji, zasedli Glavni trg, kjer bi se imelo vršiti socialistično zborovanje. Ko so socialisti prišli na zborovališče, je prišlo takoj v začetku do hudega prerekanja, ki pa ga je prekinil vodja socialistov, deželni poslanec Regner na ta način, da je dirgal socialistične zborovalce na trg pri cerkvi, kjer se je nato pričelo zborovanje. Komaj pa je začel govoriti prvi govornik, so navalili Heimwehrovi na zborovalce in kmalu zatem je sledila krvava bitka. Socialisti so se branili s kamenjem in palicami, a ko so začeli Heimwehrovi streljati, so tudi socialisti posegli po orožju. Bitka je trajala celi dve uri. Heimwehrovi so bili v premoči in so obdelovali nasprotnike celo s strojnimi, ki so jih imeli pripravljene v nekem skrivališču blizu trga. Heimwehr je zasedel tudi cerkveni stolp in od tam obstreljeval nasprotnike. V trgu je zavladalo nepopisno razburjenje. Po ulicah so se borile večje in manjše skupine, dokler niso končno okrog 3. popoldne prišli močni orožniški oddelki, ki so ločili oba tabora in poskrbeli za prevoz ranjenec. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo pri spopadih ranjenih 60 oseb, med temi 12 težko, tako da se bore v bolnici s smrtjo. Neki delavec je bil ubit, vendar pa zatrjujejo Heimwehrovi, da je bil slučajno zadet od lastnih pristašev. Sreča je bila, da so po prvih vestih o nemi-

rih v St. Lorenzu v Brucku ob Muri ustavili nadaljnje vlake, s katerimi so potovali socialisti na zborovanje v St. Lorenzu.

Vest o nemirih je izzvala silno razburjenje zlasti v industrijskih centrih in v mestih. V Gradcu, Brucku, Kapfenbergu in drugod, zlasti pa tudi na Dunaju, so se posvetovali o nadaljnjih ukrepih. Le odločnemu nastopu oblasti je pripisovati, da ni prišlo nikjer do večjih nemirov. Socialisti so prvotno nameravali v vseh večjih krajih sklicati protestna zborovanja, vendar pa so to namero opustili ter se omejili na protest pri vladi.

Krvavi dogodki v St. Lorenzu so seveda povzročili močan odmev v listih in v političnih strankah. Socialno-demokratsko časopisje trdi, da so pobjo izzvali Heimwehrovi, ki so tudi oddali prve strele. Vendar pa so ranjeni po večini Heimwehrovi. Komunisti so s svoje strani hoteli izrabiti te dogodke ter so v svojem organu in v raznih obratih hujskali čim generalni stavki, vendar pa njih prizadevanja niso imela uspeha. Komunistično glasilo je bilo zaplenjeno.

VELIKA RUDNIŠKA KATA- STROFA NA JAPANSKOM.

Eksplodizija plinov v premogovniku. — Nad 75 rudarjev ubitih. — Otežkočeno reševanje.

Tokio. 6. avgusta so v velikem premogokopu Kohinaj na otoku Hokkaido eksplodirali janski plini. Pri eksploziji se je podrl del rudnika in podsul rudarje. Rudniška uprava je takoj organizirala reševalne ekspedicije, ki so poskusile prodreti do ognjišča nesreče. Njihovo delo pa je bilo zelo otežkočeno, ker je prišel med tem divjati tudi požar, ki je zajel več rogov. Poleg tega tudi ni na razpolago dovolj plinskih mask, tako da je bilo moglo oditi na pomoč samo omejeno število reševalcev.

Ekspediciji se je posrečilo doseči izkopati izpod razvalin 75 mrtvih rudarjev in rešiti pet težko ranjenih. Mnoga trupla so bila popolnoma zgorela, ter so razpadla, ko so jih prinesli iz rogov. Skoro vsa pa so tako poškodovana, da ni bilo mogoče ugotoviti identitete posrečenih rudarjev. Pred rudnikom so se dogajali tragični prizori, ko so zaman pričakovali žene in otroci svojih očetov in mož, matere pa svojih sinov, ki so postali žrtve strašne eksplozije. Japonska vlada je odposlala na kraj nesreče posebno komisijo, ki je imela nalogo ugotoviti, kdo je zakrivil katastrofo, ki je ena najtežjih, kar se jih je pripetilo v japonskih rudnikih.

NA PRODAJ

Solidna, zidana hiša na vogalu 1st in Park St. Gorka voda in kurjava. Brivnica in salon spodaj, 6 sob za stanovanje vzgoraj. Cott'age, zidan temelj, za eno družino, elektrika in gas. Proda se za malo naplačila, ostalo kakor rent ali pa zamenja za Bungalow ali flat. WATERS & WATERS INC. 375 Nat'l. Ave. Han. 930 (sep. 12.)

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, ki so v tako obilnem številu prisostvovali zadnji poti našega preljubega očeta

PAVEL OCVIRKA

ki je preminul dne 30. avgusta t. l. in bil pokopan 2. septembra 1929 na Holy Cross Cemetery v družinski grobnici, naša najprisernejša zahvala.

Prav tako bodi izrečena naša najtoplejša zahvala vsem, ki so nam na ta ali oni način izrazili svoje sožalje in poklonili pokojniku prekrasno cvetje.

Zalujoči ostali:

JOHN in MILAN OCVIRK, sina;

Mrs. MARY NOVAK, hči.

STRASNA KATASTROFA V INDIJI.

120 milijonov ton vode obsega- joče ledeniško jezero se je nenadoma zlilo v dolino in poplavlilo cele pokrajine. — Dolej so našli 2000 mrtvih.

Zimlja, (Indija). V Kakakorumske gorovju je prišlo do strahovite katastrofe. Na vrhu gorovja je zajezeno od ledenikov ogromno jezero, ki leži v višini 5000 m in vsebuje po sodbi strokovnjakov približno 120 milijonov ton vode. 18. avgusta je ledeni jez pri Shyoku nenadoma popustil in ogromna masa vode se je zlila v sosedne doline. Reka Indus je v par urah narasla za 15 m ter poplavlila v svojem gornem toku vso okolico. Nešteto vasi in naselbin je izginilo v vodi. Voda je zalila mesto Attok, ki leži okrog 40 tisoč prebivalcev. Oblasti so k sreči mesto še pravočasno evakuirale. Po dosedanjih vestih je izgubilo življenja okrog 2 tisoč ljudi, do- da je materialna škoda v ok- pustošenih krajih za enkrat še neprecenljiva. V spodnjem delu Indusa so oblasti ukrenile vse potrebno, da se v primeru poplave prepreči večja katastrofa. Irelom ledenika je edinstveni primer naravnih katastrof.

"Tokio mora biti čisto mesto" to je geslo 134 brivcev v Tomiaka, Japonska. Odločili so namreč, da bode vsak brivec dal 150 prostih kuponov na mesec, družinam, ki ne zaslužijo več kot \$18.00 na mesec. Ker število moških, ki izgledajo kakor gorile, z nečedno obritimi obrazi in neostriženimi lasmi narašča, daje to mestu zelo neugoden vtis. Torej, če hočete "Haircut" zastonj, naselite se v Tokio.

"HAIRCUT" ZASTONJ.

Trgovec ali obrtnik: Imej eno dejstvo stalno pred očmi: Čim- več ljudi zate ve, temveč jih bo prišlo k Tebi. — Zato še danes uvrsti svoj stalen oglas v "JUGOSLOVENSKI OBZOR"

VICTOR PUNCER

Papiram stene, popravljam strehe in žlebe ter vsa v to stroko spadajoča dela.

405 Washington Street

Telefon Hanover 5928

Milwaukee, Wis.

(20. sept.)

SREČNA MATI.

"Moja sin je sedaj popolnoma dobroga zdravja. On z veseljem je vse, kar se mu pripravi, ter se zelo zanima bodisi za delo ali igre, in tako je moja skrb izginila, in

TRINERJEVO GRENKO VINO

je podlaga tej veliki spremembi," tako nam je nedavno pisala neka mati. Ta- ki uspehi so seveda naravni, kajti Trinerjevo grenko vino odstrani vse ne- potrebne snovi iz vašega sistema, hitro očista prebavo in povrne zdrav do- ber tek do jedi. Vzemite ga pol ure pred vsako jedjo. V vseh lekarnah. Brezplačno poskušajte dobiti od Jos. Triner Co., 1353 S. Ashland Ave., Chi- cago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC.

Ime: _____ Naslov: _____ Mesto: _____ Država: _____

VSI SLOVENC IN HRVATI STE ULJUDNO VAB- LJENI, DA SE UDELEŽITE

BANKETA

katerega priredijo

V OSLOVO VII. REDNE KONVENCIJE J. P. Z. SLOGA

DRUŠTVA: "AMERIKANSKA SLOVENKA" št. 10; "BRATJE ZAVEZE" št. 4, IN DR. "LIBERTY" št. 18

Vljudno vabimo tudi vse Slovence iz Milwaukee, West Allisa in Port Washingtona, kakor tudi iz drugih naselbin, da se polnoštevilno udeležite te prireditve.

ZA IZVRSTNO GODBO IN DOBRO POSTREZBO

BODE SKRBEL

KONVENČNI ODBOR.

Kadar kupujete, prodajate ali gradite poslopja, išče- te posojila ali vlaganja denarja na vknjižbe (Mortgages), zavarujete poslopja, pohištvo, avtomobile itd. iščete zanesljivega nasveta o zemljiških in denarnih zadevah, zgledite se pri nas.

RIGHT REALTY CO.

Ermenc & Oovirk

502 National Ave.

Phone: Hanover 308

PRVI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD

FRANK ERMENC

POGREBNI ZAVOD

401 Grove Street

Tel.: Hanover 876

NAJNOVEŠJE COLUMBIA PLOŠČE

25110F—Čez tri gore. Narodna pesem	Anton Šubelj in
Ljubica, kod si hodila. Narodna.	A Madic.
25111F—Dobro jutro, bliski očka. Narodna	
Oj zdej gremo. Narodna.	Mešan zbor
Leži, leži ravno polje. Narodna.	"Domovina"
Je pa davi slanica pala. Narodna	
25105F—Kak' ribam dobro gre, Duet	Mary Udovich in Josephine
Ciganski otrok, Duet	Lausche
25108F—Zgaga Polka	
Oj kje si dekle ti doma. Valček	gra na harmoniko
25109F—Poljmo na štajersko. Narodna.	Frank Lovšin
Je pa davi slanica pala. Narodna.	

VINCENC GOLL

URAR IN ZIATAR

Popravila ur, zlatnine, srebrnine, gra-
mofonov. V zalogi imam vsakovrstnih
rol za klavir.

474 NATIONAL AVENUE

PRVI SLOVENSKI ODVETNIŠKI IN NOTARSKI URAD V MILWAUKEE

Alvin Gloyeck, Jr.

ODVETNIK

331 GROVE STREET, Stumpf Bldg.

Sobe št. 301-302-303

TELEFON: HANOVER 293

URADNE URE:

Od 8:30 popoldne do 12:00 popoldne

Od 1:30 popoldne do 5:00 zvečer

Ob torkih do 8. ure zvečer

Ob sobotah do 5. ure popoldne

Kupite si pohištvo tam, kjer Vaš denar seže najdalje.

Velika in krasna izbira pohištva, preprog, peči in radiov.

Tudi na obroke.

J. MANDELKER & SON, Inc.

306 GROVE STREET

Pol bloka severno od Nat'l. Ave.

Prinesite ta Oglas s seboj. Vreden je \$10 pri nakupu.

SIMONZ BROTHERS

TRI PRODAJALNE:

410-412 National Avenue, Milwaukee, Wisconsin

5502 Greenfield Ave. West Allis

St. Francis Av. & Court St., St. Francis

Zaloga najmodernejšega žensker, možkega in dečjega perila, kakor tudi oblek in obutve.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

MEXIQUE — 14. septembra — 9. oktobra (ob 11. zvečer)

FRANCE — 20. sept. (ob 7. zv.) — 11. oktobra (ob 6. zv.)

ILE DE FRANCE — 27. sept. (ob 4. pop.) — 18. okt. (7. zv.)

NAJKRAJŠA POT PO ZELEZNICL VSAK JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.

Pijača in slavná francoska kuhinja. Izredno nizke cene

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:

FRENCH LINE — 213 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Svet včeraj, danes in jutri

ZALOSTEN KONEC NAJLEPŠE EVROPSKE ŽENE.

V Parizu je umrla 1. 1899 starica, ki je bila v mladosti najlepša evropska žena in je med drugimi mogotci zapeljala tudi cesarja Napoleona III.

V temnem vedno zaprtem in mračnem stanovanju v Parizu je živela starica, ki je 27. decembra 1899 umrla. Malo kdo je vedel, kdo je ta žena in skoro nihče ni z njo občeval. Vrata njenega stanovanja so se odpirala samo s pomočjo kompliciranega mehanizma iz postelje v spalnici, v kateri je preležala starica zadnje dni svojega življenja. Opolnoči je navadno zapustila svoje stanovanje, oblečena v kožuh v spremstvu dveh ostudnih psičkov. Mrmrala je nekaj pri sebi in se izogibala ljudem, ki so jo srečavali. Krevsala je okrog trga in se ustavila pred neko hišo, kjer je bilo očividno prazno stanovanje. Dolgo je zrla v okna, potem se je pa vračala domov. Nekega dne je prišla stanka v restavracijo Voisin, kjer jo je zadela kap. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je čez nekaj dni umrla. Ponoči so jo pokopali na pokopališču Pere Lachaise in samo nekateri tuji so vedeli, kdo je bila zagonetna starica.

Virginia Castiglione.

Tak je bil konec Virginie grofice Castiglione, ki je slovela 20 let kot najlepša žena Evrope in kraljevala lepotično v Parizu, Londonu, Petrogradu, Turinu in Madridu, zbirajoč se na plesih na dvoru Napoleona III. na Tuilerijah. Pozimi 1. 1854. se je vrnil v Londonu ples pri sorodnici angleške kraljice, vojvodinji Inverness. Lep, mlad Italijan, grof Castiglione, je ogledoval lepe plesalke in dejal francoskemu poslaniku, grofu Walewskemu, da je prišel v London z namenom oženiti se.

Če je tako, je odgovoril Walewski, — bi ne smeli odpotovati iz Italije. Odpotujte v Florenco in oženite se s hčerko markize Oldoini. Imeli boste najlepšo ženo Evrope.

Castiglione je poslušal ta nasvet in v hčerki markize Oldoini je res spoznal čudovito lepo žensko. Komaj se je seznanil z njo, jo je zasnil. Ona ga je pa zavrnila, češ, da ga ne ljubi in da naj si poišče drugo. Toda Castiglione se ni dal ugnati in markiza ni prej mirovala, da se je hčerka udala. Vršila se je svatba. Običaj je zahteval, da mlada žena dan po poroki posesti svojo taščo. Toda Nicchia se ni dala pregovoriti, da bi posetila taščo. Nekega dne je Castiglione na izprehodu skrivaj naročil svojemu kočijažu, naj krene k palači stare grofice Castiglione. Nicchia ni rekla nič, ko sta se pa peljala čez most, je naglo sezula čevlje in jih vrgla v reko. Menim, da me boste ne boste predstavili svoji materi, — je dejala zaničljivo.

Ljubica piemontskega kralja. Castiglione je odpeljal svojo ženo na grad pri Turinu in zaradi nje je doživel polom. Duševno je daleč zaostajal za njo. Zena je moža zaničevala tembolj, ker je kmalu postala ljubica piemontskega kralja Viktorja Emanuela II. Tudi slavni italijanski državnik Cavour je bil njen intimen prijatelj, toda ko so zahtevali interesi domovine, je kralja prisilil, da se je ljubice odrekel. Kot politično izgnanko so poslali lepo grofico v Pariz na dvor Napoleona III. in tam se je pričela njena sijajna kariera.

Najprej je posetila grofa Walewskega v zunanjem ministrstvu in se seznanila z njegovim soprogom, grofom Ricci iz Florence. Pariški listi so mnogo pisali o lepi grofici Castiglione, ki je kmalu zaslovela v Parizu. Od vseh strani je dobivala laskava vabila, toda vsa je odklonila, češ, da se hoče prvič pokazati pariški družbi na plesu v Tuilerijah.

Kraljica plesa pri cesarici Evgeniji. Nicchia je prišla na ples dokaj pozno, ko je bila odlična francoska družba že zelo ne-

stropna in radovedna. Pri vstopu v plesno dvorano je nastala taka gneča, da ni bilo mogoče plesati. Cesarica Evgenija, sama zelo lepa žena, je bila zelo radovedna, kakšna je slavna italijanska lepotica. Cesar Napoleon II. je odšel lepi grofici naproti, odvedel jo je k cesarici in prosil saško-koburškega vojvoda, naj pleše s cesarico, sam se je pa zasukal z grofico. Po plesu sta dolgo kramljala. Vsi udeleženci plesa so se zanimali za novo zvezdo in soglasno so jo proglasili za kraljico plesa. To je bil začetek njene družabne kariere.

Pozneje je sledil triumf triumfu. Nicchia je bila v Parizu tudi merodajna za modo. Ponočna na svoje krasno telo ni nosila ne krinoline, ne množice trakov, ne gladke frizure, kakor cesarica Evgenija. Zato ni čuda, da jo je začela cesarica sovražiti in da jo je dala nekoč, ko je urila na ples v Compiegne oblečena kot Salambo, po lakaju odvesti iz dvorane. Toda Napoleon je znal potolažiti cesarico. Kmalu je bila cesarica z lepo grofico zopet prijazna in hočeš nočeš jo je morala trpeti v družbi kot nepremagljivo rivalinjo.

Pri tem pa grofica ni pozabila na svoje politično poslanstvo. Cavour je pisal o tem znanjemu ministru Cibrarju: Prekrasno grofico sem uvrstil v piemontski diplomatski zbor. Naročil sem ji, naj zapelje cesarja Napoleona in ji obljubi za to delo nagrado v obliki poslaniškega mesta v Petrogradu, katero naj bi zavzel njen brat. Diskretno se je že lotila tega posla včeraj na koncertu v Tuilerijah.

Politična emisarka.

Kmalu je Napoleon III. podlegel groficičinu čarom. Grofica je prišla v Pariz pravočasno. Napoleon III. je hotel dobiti naslov osvoboditelja Italije. Lepa grofica se je lotila svoje naloge zelo resno. Informirala se je o vsem intrigrirala je, dan za dnem je bila v francoskih ministrstvih in redno je dopisovala z italijanskimi uradi v Turinu in Rimu. V avdienci je kot emisarka Viktorja Emanuela pritiskala na papeža, da ni zapustil Rima, Napoleona je pa pregovorila, naj povabi Cavoura na pariški kongres, kjer je se prvič razpravljalo o ujedinitvi Italije. Z naraščajočim vplivom je naraščalo tudi njeno sovraštvo do moža in njegove matere. Napoleon III., ki ji je bil slepo udan, je postal njen suženj. Nekoč je lepa grofica izjavila, da bi bila postala francoska cesarica, če bi je ne bila mati prisilila poročiti se z grofom Castiglione. Napoleon III. se je pa ustavil sredi poti. Sklenil je mir z Avstrijo in italijanski patrijoti so bili razočarani. Cesarjeva ljubica je izjavila, da ni bila Franciji prihranjeni vsi neuspehi v zunanji politiki, če bi bila ona francoska cesarica.

Namén umoriti Napoleona.

Grofica je sprejemala Napoleona III. skrivaj v palači Beauvean. Nekega dne je bil določen sestanek ob 8. zvečer, piše Napoleonov tajni agent, Korzičan Griscelli. Cesarja sva spremljala jaz in njegov pooblaščenec, general Fleury. Ko smo se splazili v palačo, je bilo v veži temno. Previdno smo krenili po stopnicah. Pozor, general! — sem zašepetal, pri Italijanki smo. Vrata so se odprla, sobarica je pozvala cesarja in Fleuryja, naj vstopita. Jaz sem se stisnil v temen kotiček pri vratih. Kar je sobarica zamahnila z roko in iz teme se je pojavil neznanec, ki je hotel vdreti v salon. Predno je dosegel prag, sem ga zabodel v srce. Neznaneec se je zgrudil, sobarica je zakričala, iz salona je planil general Fleury, ki je zaprl sobarico v stransko sobo, jaz sem pa odvrlel neznanca v salon. Pri njem smo našli dve pištoli in v strup namočeno bodalo.

Drugi dan so odpeljali grofico na italijansko mejo. Odpotovala je v Turin, od koder je gozila cesarju s škandalom, če ji ne dovoli povratka v Pariz. Cesar se je njene grožnje ustrašil in kmalu se je lepa zapeljivka vrnila v Pariz.

Po povratku je imela ljubavno razmerje z neizmerno bogatim lordom Hertfordom, bankirjem Laffitom in vojvodo d'Aumale. Nekoč je priredila v svoji palači svečanost in dvorano je dala črno drapirati, da bi prišla do popolne veljave lepota njenega golega telesa. Zadnja leta francoskega cesarstva je bila lepa Italijanka redko povabljen na dvor. S padcem cesarstva je padla tudi Nicchia. Pariz jo je kmalu pozabil in Rim ji ni hotel poveriti nobene politične vloge več. Nicchia se je kmalu postarala dobila je sive lase in postala je zelo debela. V gledališče in na plesne splohi ni več zahajala, ker se je sramovala svoje zunanjosti. Iz palače se je preselila v skromno stanovanje, kjer je morala dolgo pozabljena, pričakovati smrti.

KO JE PRAČLOVEK SE JE DEL ŽELVE.

Velezanimive najdbe in odkritja pri piramidah v Egiptu — Jedini list pračloveka — Palate za sminkanje in pojedine mrtvih.

Nobena starinoslovna panoaga se v zadnjem času ne goji v takem posegu kakor egiptologija. Raziskovalci so se zlasti posvetili proučevanju dobe faonov, ki nudi posebno v Dolini kraljev obilico interesantnega materiala. Nedavno se je vrnila iz Egipta na Dunaj ekspedicijska prof. Junkerja, ki je v ondnotnem Antropološkem zavodu predaval o rezultatih svojega znanstvenega pohoda.

Egiptani so bili v dobi pračloveka jako primitivni ljudje, je dejal raziskovalec. Najzanimivejša, kar je odkrila zadnja ekspedicijska, pa so shrambe za živila. Praprebivalci Egipta so jih delali iz nilskega blata in ilovice. Kaj je pračlovek tiste dobe v teh krajih užival, ni težko ugeniti. Našle so se kosti nilskega konja poleg kosti goveda, ovac, koz in prašičev, pa tudi ostanki želv, ki so spadale med vsakdanjo hrano.

Zelo važne so tudi najdbe, ki pričajo o kulturni stopnji človeka tedanjega časa. Ekspedicijska je našla različno orodje iz kremenca in vulkanskega pepela. Posebno značilne so kamnite žage, noži in špičaste pile, ki pričajo, da smo prištevati pračloveka Egipta k neolitnemu kulturnemu krogu.

Med najdbami je tudi mnogo preluknjanih črepih, ostankov vrčev, ki so se nosili na pasovih, loncev z ročaji itd. Vzorce in dekoracije so takšni kakor jih najdemo danes pri sudanskih ljudstvih. Kopači so izgrebli med drugim prekrasno bazaltno vazo in paleto za sminkanje, mnogo nakita, kamnitih biserov, naveskov iz zelenega kamenja in školjk. Še bogatejši je izbor naprav iz kosti, igel in predmetov iz slonovine.

Ekspedicijska se je zama trdila, da bi odkrila pokopališče. Pač pa je našla mrliče v sedeči pozi in tudi ležeče na trebuhu. Ni dvoma, da so praprebivalci Egipta pokopavali mrtve v takšnih položajih. To pa kaže še na nekaj drugega — na to, da so se mrtvi udeleževali pojedine živih, ki so bile obenem pojedine za mrliče. Podoba je, da se praljudje v teh krajih ni so bali smrti in pokopnikov. Svojevrvsten kult mrličev pa je bil razvit na čisto psihološki podlagi.

ČUDEŽI IN STRAHOVI V OČEH ZNANOSTI.

Zakaj krvavi hostija. — Kaj je svetopisemska mana. — Odkod ponoči lučice v gozdu.

Mnogi naravni pojavi, ki so se zdeli ljudem še nedavno nerazumljivi in zagonetni, so zdaj nekaj vsakdanjega. V starih časih so smatrali ljudje za čudež, za nekaj nadnaravnega vse, česar si niso znali pojasni-

ti. Zdaj so pa prirodne vede tako napredovale, da se dajo vsi taki pojavi pojasniti naravnim potom. To bomo najboljše razumeli na praktičnih primerih.

Na snoveh, v katerih je škrob, kakor na kruhu, moki, hostijah itd., se pojavijo včasih krvavordeče lise, če se snov kvari. Na račun teh lis je šlo do novejšega časa nebroj vrah in praznoverja. Mikroskop nam pa pokaže, da so krvavordeče lise posledica prostemu očesu nevidnih bakterij, znanih pod imenom micrococcus prodigiosus. V srednjem veku so ljudje mislili, da povzročajo krvavitev hostij židje in sicer zato, ker so križali Kristusa. Posledica tega praznoverja je bilo grozno preganjanje židov. Nedolžna bakterija je torej zakrivila divje orgije človeške nemnosti.

Dolgo so ljudje razmišljali tudi o svetopisemski mani. Da bi to vprašanje končno rešili, se je vnapotila posebna ekspedicijska kemije in poljedelske poskusne stanice na univerzi v Palestini na Sinajski polotok. Ekspedicijska je ugotovila, da svetopisemska mana ni nič drugega, nego pot neke vrste mušice. Mušice se pote in od njih padajo drobne kapljice na zemljo. Množina potnih kapljic je odvisna deloma od vremena, deloma pa od prehrane mušice v času, ko ležejo jajčeca. V posebno ugodnih razmerah se kapljice strdijo in izpremene v bela, sladkorju podobna zrnca različne velikosti od najmanjšega do največjega v obliki leče.

V starih časih so ljudje s strahom govorili o žveplenem dežju. Tudi ta pojav je zdaj pojasnjen. Izkazalo se je namreč, da izločajo neke posebne vrste rastline prah žolte barve, ki se pojavi včasih v celih oblakih. Prah pada na zemljo in lahko verni ljudje vidijo v njem žvepleni dež.

Omeniti je treba še en pojav, ki je zakrivil v starih časih mnogo vrah. To so različni svetlobni pojavi gotovih organizmov, ki so se zdeli ljudem zagonetni in strahotni. Če hodimo ponoči po gozdu, vidimo večkrat fosforescirajočo luč, ki odseva iz starih trhljih storov. Mnogi miti se imajo zahvaliti za svoj nastanek temu zagonetnemu pojavu, o katerem nam pa biolog pove, da ga povzroča neke vrste goba, ki raste kot parazit na trhljem gnijočem lesu in ima to lastnost, da izloči modrobelo svetlobo. Nekaj sličnega je tudi z mesom ubitih živali, ki se včasih svetlika. O takem mesu vemo, da so v njem bakterije, ki se pod gotovimi pogoji svetlikajo. Raziskovanja so pokazala, da vpliva svetloba teh bakterij celo na fotografsko ploščo. Posrečilo se je že fotografirati svetlikajoče se bakterije v njihovi lastni svetlobi.

Vozite desno.

— Ko sem bil v Afriki, sem povozil z avtomobilom leva. — Kako je to mogoče? — Prav lahko. Bežal je po levi strani ekvatorja.

Slovenska mesarija

ANTON BUTCHER
Vedno najfinišje sveže in preka-jeno meso v zalogi.
FINE DOMACE KLOBASE.
Fertitina v sezoni.
Zmorne cene.
Točna in vestna postrežba.
288 Mineral Street
Tel. Hanover 3684
(d14-29)

SCHOCH'S GARAGE

in
PRALNICA ZA AVTOMOBILE

Steve Schoch

lastnik
2. in National Avenue
Tel. Hanover 875

EDINO SLOVENSKO SKLADIŠČE PREMOGA

NATIONAL COAL & SUPPLY COMPANY

Ralph Cheplak, Proprietor

Urad in skladišče:
737 — 72nd Ave.
Tel. Greenfield 4380

Stanovanje:
7202 National Ave.
Tel. Greenfield 3661

Vdovina hčerka.

— Zelo počaščeno se čutim, da ste me zasneli, gospod, toda rada bi vedela, če ste že govorili z mojo mamico.

— Govoril sem, toda ona me noče.

Zločinec, peljan na vislice, je vprašal, kateri dan je. Ko so mu povedali, da je ponedeljek, je vzdihnil: "No, ta teden pričanja slabo."

Slovenski trgovci! Zavedaj se, da mora biti tvoje ime v javnosti stalno vidno. Zato naroči še danes stalen oglas v "Obzoru"!

BODOČE PRIREDITVE NAŠIH DRUŠTEV IN KLUBOV

Seje socialističnega kluba se vršijo vsaki drugi četrtek v mesecu v S. S. Turn dvorani, spodaj. Sodruga se opozarja, da bi se sej udeleževali redno.

Seje socialističnega kluba, št. 180 v West Allisu se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Kraljevi dvorani.

13. oktobra. — Društvo "Veneta" št. 192, SNPJ, ples v S. S. Turn dvorani.

27. oktobra. — Dr. "Napredna Slovenka" št. 6 J. P. Z. S. Vinska trgovca v Harmonie dvorani.

— 27. oktobra. — Slov. žen. Pev. Klub "Zarja", koncert z igrjo v S. S. Turn dvorani. Čisti dobiček v korist Slov. Doma.

— 15. decembra. — Org. Slov. Dom, velika prireditve v S. S. Turn dvorani.

COSULICH LINE

BRZA SLUŽBA DO JUGOSLAVIJE

PRIHODNJA ODPLUTJA:

M. V. SATURNIA

11. septembra — 16. oktobra

20. novembra.

M. V. VULCANIA

28. septembra — 2. novembra

7. decembra.

Saturnia in Vulcania prednjačita ostalim svetovnim parnikom v razkošju, komfortu in brzini ter vam nudita najboljšo postrežbo na poti v Evropo. Posebne cene za "round-trip" vozovnice. Mnogo novih udobnosti na teh parnikih kot n. pr. pralinalni basen v drugem razredu itd.

K. W. KEMPF, Gen. Agentje
180 W. Washington St., Chicago, Ill.

ALI STE BOLNI?

Ali vas muči bolezen na želodcu, jetrah ali oblistih? Ali vas muči glavobol, zaspanost, razvnetost, žolčni kamni, nervoznost itd.?

Dr. Eddy's Herb Tablets

vam nudijo rešitev, da se znebite teh bolezni. Tisočim je to zdravilo že pomagalo. V vsaki lekarni, po 50c.

Pišite po uzorec.

DR. EDDY'S HERB CO.

2668 FOND DU LAC AVENUE
MILWAUKEE, WIS.

Prva slovenska trgovina s pohištvo v Milwaukee in West Allisu.

A-C FURNITURE CO.

Mi pridemo po Vas, če nas pokličete po telefonu, in Vas odpeljemo direktno v trgovino, kjer imate največjo izbero najmodernejšega pohištva. — Če kupite z našim posredovanjem direktno iz tvornice, si prihranite ves dobiček, ki ga drugače spravi kdo drugi iz žepa.
Greenfield 0294 Anton Skasa, lastnik 496 - 55th Ave.

MAPLE GROVE WOOD & COAL CO.

W. H. Bahling, Prop.
DRVA — PREMOG — KOKS
Phone West Allis 2 ali 83 7315 National Ave.

Tel.: West Allis 2419

ANTON F. KOZLEUCHAR

SLOVENSKI NOTAR
registriran pri jugoslovanskem konzulatu
Izvršuje vsakovrstne uradne listine za tu in stari kraj.
410 51st AVENUE West Allis, Wisconsin

POKLIČITE: ORCHARD 9372

NATIONAL MOTOR CAR CO.

"NASH SALES IN SERVICE"

Za vsakovrstna popravila na vseh izdelkih avtomobilov

Ekspertni mehaniki in nova moderno opremljena popravilnica vam jamči prvovrstno delo

A. PESERL IN E. PACKEL

Slovensko podjetje
651 - 653 NATIONAL AVE. (8-22-30) Milwaukee, Wis.

Slovenski stavbinski mojster

GEORGE KOTZE

CONTRACTOR AND BUILDER

794 National Ave. Tel.: Orchard 9205

Gradim domove, trgovska in druga poslopja po najnovejših načrtih. Izvršujem vsa v to stroko spadajoča popravila. Na željo tudi na mesečna odplačila. Načrti in računi brezplačno. Delo jamčeno.

TEL.: W. A. 2222

WEST ALLIS AUTO BODY REPAIR COMPANY

George Schoster, Prop.
Popravljamo vsakovrstne poškodbe na avtomobilskih "bodies" in krtičnikih (tenders). — Izvršujemo tudi predelave.
8112 National Ave. West Allis, Wis.

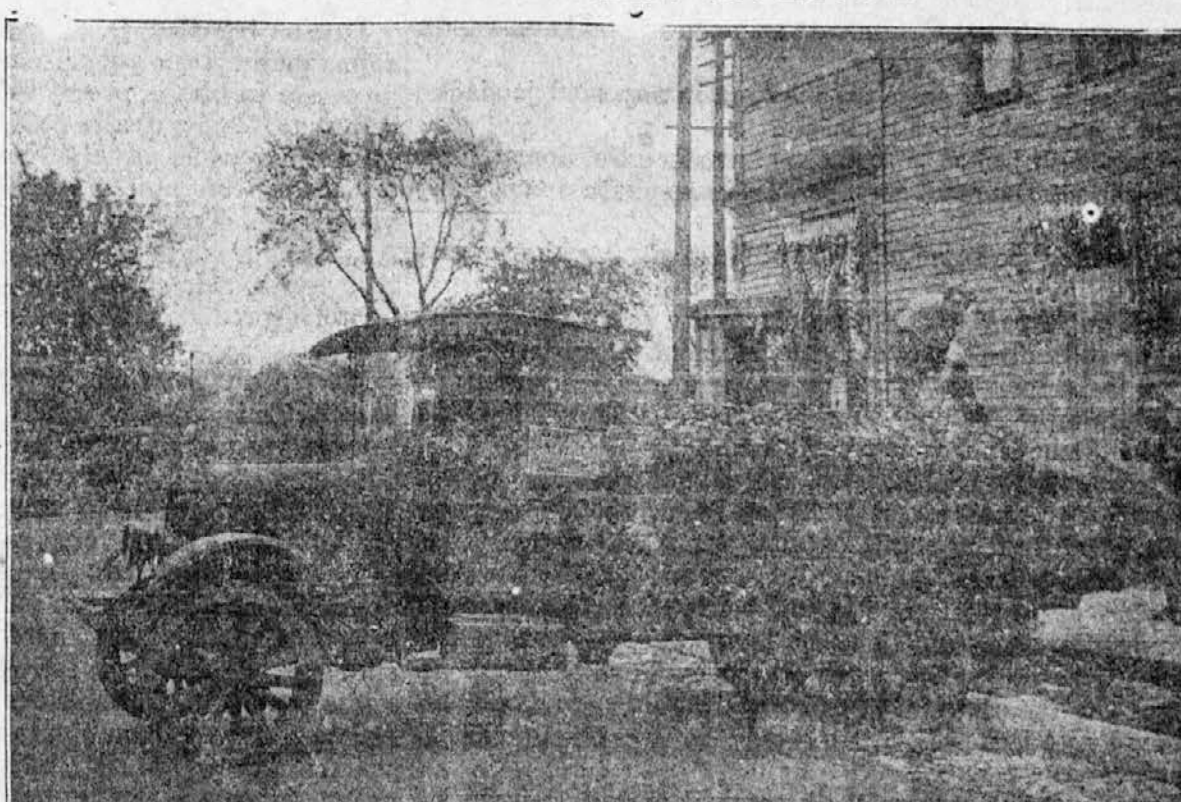
Vincent Kodre

SLOVENSKI STAVBENIK IN MIZAR

472 — 53. Ave. (dec. 26.) West Allis, Wis.

5 DNI NA OCEANU
v ali iz
JUGOSLAVIJE
na Cherbourg ali Bremen z največjim in najhitrejšim nemškima parnikom
BREMER in EUROPA
SAMO 7 DNI DO JUGOSLAVIJE
Znižane cene v tretjem razredu do tja in nazaj. — Priročna in udobna železniška zveza za vse dele sveta.
REDNA TEDENSKA ODPLUTJA DRUGIH POPULARNIH LLOYDOVIH PARNIKOV
Za podrobnosti o povratku in druge informacije se posvetujte z našim lokalnim zastopnikom ali pa pišite
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

JOHN LECHNER
458 NATIONAL AVENUE

PREMOG
še sedaj
dobite po
letnih cenah.

POKLIČITE

Ne odlašajte! Zima bo kmalu tu in cene premoga se bodo zvišale

Hanover 4389

Jaroslav Hašek:

Pustolovščine dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni

(Dalje.)

"Vino imajo tukaj nenavadno dobro", je govoril Vanjek dalje in ni niti poslušal, kaj blebete zase štabni narednik. "Najpametnejše storite, Švejk, če tudi prisedete..."

"Ne morem", je odgovoril dobri vojak Švejk z največjim premagovanjem samega sebe. "Moram v kanelijo; kaj, če bi kdo telefoniral!"

"Pa pojdite no, ljubček zlati; toda zapomnite si za vse življenje, da to ni lepo od vas in da pravi ordonane ne sme biti nikoli tam, kjer ga je treba. Ne smete se tako goreče gnati v svoji službi. Zares, nič ni gršga, nego splošno ordonane, ki bi hotel vso vojsko požreti, duša moja."

Ali Švejk je bil že za dvermi in je hitel v pisarno. Vanjek je ostal sam, kajti nikakor ni bil mogoče reči, da bi mu štabni narednik delal družbo.

Popolnoma vase zatopljen je štabni narednik blebetal, gladeč četrtno vina, prečudne reči brez zveze češki in nemški: "Mnogokrat sem šel skozi vas in niti slutiti nisem, da je na svetu. In einem halben Jahre habe ich meine Staatsprüfung und meinen Doktor gemacht, Lucie, Erscheinen sie in schön ausgestatteten Baenden — morda je tu kdo med vami, ki se tega spominja?"

Vanjek si je iz dolgega časa zabobnal marš, a dolgo se mu ni bilo treba dolgočasiti, kajti vstopil je kuhar častniške menaže, Jurajda, in se prismoil na stol.

"Danes smo dobili povelje", je jecjal, "da moramo iti fasat konjak za pot. Ker pa pletenke za rum še nismo imeli prazne, smo jo morali izprazniti. To nam je dalo. Popolnoma sem se ušel s porcijami, in ker je prišel gospod obrst prepozno, ni ostalo zanj nič več. Pa smo mu torej naredili omeleto. To vam je špas!"

Kuhar Jurajda je začel modrovati, kar se je docela strinjało z njegovim bivšim poklicem. Izdajal je namreč pred vojno okultistični časopis in knjižnico "Skrivnosti življenja in smrti". Med vojno se je vstulil v polkovno kuhinjo in prav pogosto pripalil kakšno pečenje, ker se je zatopil v čitanje prevodov staroindijskih suter Pragna Paramita (Sporočena modrost). Polkovnik Schroeder ga je imel rad kot posebnost v polku, kajti katera častniška kuhinja se je mogla pobahati, da ima kunarja okultista, ki je — zroč v uganke življenja in smrti — presenečal vse s tako dobro pljučno pečenko ali s takim ragujem, da je pod Komarovim smrtno ranjeni poročnik Dufek neprestano klical Jurajdo!

"Da," je rekel čista jasna Jurajda, ki se je držal jedva na stolu in je smrdel na deset korakov po rumu, "rekel sem gospodu obrstu: 'Ali imate, gospod obrst, dovolj sile, da premagate zlo usodo, ki vam je za danes odrekla telečjo pečenko? V karmi je določeno, da dobite nocoj za večerjo znamenito omeleto s sekljanimi in dušenimi telečjimi jetrcami.'"

Kuhar-okultist se je zavlil v plašč molčanja, in podprl glavo in strmel na moko, polito mizo...

Ko se je Vanjek vrnil pozno ponoči v pisarno, je našel Švejka ob telefonu. Momljava je zlezel na kavelet in takoj zaspal. In Švejk je sedel še vedno pri telefonu, ker pred dvema urama mu je sporočil nadporočnik Lukaš, da je še zmerom na "besprehungen" pri gospodu polkovniku, in mu je pozabil reči, da lahko odide od telefona.

Potem mu je po telefonu povedal četovodja Fuchs, da je z deseterico mož ne le zaman čakal računskega narednika Vanjka, nego da je končno doglal, da je skladišče zaklenjeno. Naposled je nekam odšel in deset mož se je drug za drugim vrnilo v svojo barako...

Včasih se je zabaval Švejk s tem, da je snel slušalo in poslušal. Telefon je bil novega sistema, ki so ga uvedli pravkar v armadi in je imelo to vrtilno, da je bilo slišati jasno telefonske pogovore po vsej liniji. Tren se je prepiral s topničarskimi vojašnicami, saperji so grozili vojni pošti, vojaško strelišče pa se je togotilo na oddelek strojnih pušk.

A Švejk je sedel vtrajno pri telefonu.

Seja pri polkovniku se je vlekla in vlekla. Polkovnik Schroeder je razvijal najnovejšo teorijo poljske službe in polagala posebno važnost na metalce min. Govoril je križemkrazem, o tem, kako je stala fronta pred dvema mesecema na jugu in na vzhodu, o važnosti točne zveze med posameznimi oddelki, o otrovnih plinih, o streljanju na sovražne aeroplane, o prehrani moštva na bojnem polju ter je prešel na notranje razmere v vojski. Razgovoril se je tudi o razmerju častnikov k moštvo, moštva k šaržam, o prebegih na frontah k neprijatelju in o tem, da je petdeset odstotkov čeških vojakov "politisch verdaechtig". "Jawohl, meine Herren, der Kramarsch, Schreiner und Klofatsch."

Večina častnikov je pri tem premišljala, kdaj vendar že preneha dedek čenčati, toda polkovnik je vezal otrobe dalje o novih nalogah, novih maršbataljonov, o padlih častnikih polka, o zepelinah, španskih jezdecih in o prisegi.

Takrat se je spomnil nadporočnik Lukaš, da Švejk pri priseganju vsega bataljona ni bil navzoč in torej ni prisegel, ker je sedel tisto uro v ječi divizijskega sodišča.

In nenadoma ga je posilil smeh. Smeh je bil krčevit in je prevzel nekaj častnikov, med katerimi je sedel. Celo polkovnik se je zmedel in zaključil: "Gospodje, to ni prav nič smešno."

Potem so odšli vsi v častniško kazino, ker je polkovnika klical brigadni štab k telefonu.

Švejk pa je kimal dalje pri telefonu in naposled je sladko zaspal, ker je pozabil obesiti slušalo.

Nadporočnik Lukaš je izpil črno kavo in odšel domov, kjer je našel bradača Balouna, ko si je v časi na spiritu emaril salamo.

"Oprostite," je zajecjal, "dovolil sem si... pokorno javljam..."

Lukaš ga je pogledal in v tem trenutku se mu je zdel Baloun kakor velik otrok, naivno bitje, in naenkrat mu je postalo žal, da ga je dal privezati zaradi njegovega velikega glada.

"Le skuhaj si, Baloun", mu je rekel in si odpenjal sabljo. "Jutri pa ti dam pripisati še porčijo kruha."

Nadporočnik je sedel za mizo. Bil je po poročilu obrsta Schroederja, da je končni cilj Sokal na Bogu, v takem razpoloženju, da je začel pisati sentimentalno pismo svoji tetki: Mila tetka!

Pravkar sem prejel povelje, naj bom pripravljen s svojo marškompanijo, da se odpravim na fronto. Mogoče je to pismo poslednje, ki ga prejmeš od mene, kajti povsod so ljuti boji in naše izgube velike. Zato mi je težko zaključiti to pismo z besedo: Na svidenje! Primerneje je morda, da Ti pošljem svoj poslednji zlogom!

"Konec pripišem zjutraj", je pomislil nadporočnik in šel spat.

Ko je Baloun videl, da je nadporočnik trdno usnul, se je začel zopet plaziti in stikati po stanovanju kakor ščurki ponoči. Odprl je nadporočnikov kovček in odgriznil kos šokolade, a se prestrašil, ko se je nadporočnik v spanju zgenil. Urno je položil načeto šokoladno ploščico zopet v kovček in miroval. Potem je šel tiho pogledat, kaj je nadporočnik mislil in bil zanj, zlasti

po poslednjem zlogom. Nato je legel na slamnjako tik dveri ter mislil na dom in na kolino. Ni se mogel otresti slike, kako doma prebadajo tlačenko, da izpuste iz nje zrak in da jim med kuhanjem ne poči.

In ob mislih na to, kako je pri sosedu enkrat počila "presburšt" in se razkujala, je zadovoljno zaspal.

XXI.

PREKO OGRSKE.

Vojaske vlak je zopet vozil v Galicijo novo skupino ljudi na zakolj. Preden so oddelki stopili na vlak, so jim še prebrali armadno povelje, ki ga je podpisal cesar, in povelje nadvojvode Jožefa Ferdinanda, vrhovnega poveljnika vzhodne armade. Obe sta govorili o dogodkih na Dukelskem prelazu dne 3. aprila 1915., ko sta prešla dva bataljona 28. polka s častniki vred med sviranjem polkovne kapele k Rusom.

V vagonu so sedeli tudi računski narednik Vanjek, kuhar okultist Jurajda iz častniške menaže, ki je nekaj pisal, za njim novi sluga nadporočnika Lukaša, kosmati in brkati orjak Baloun, telefonist Chodounsky in Švejk.

Baloun je prežvekoval kos komisa in zdihoval, da se v gneči ni mogel preriniti v štabni vagon k svojem nadporočniku. Lakomno se je oziral na potni vreči nadporočnikov, ki je moral skrbeti zanj. "Gospodje oficirji pa so fasali", je rekel otožno, "jetrne konzerve in ogrsko salamo!"

"Ne škodilo bi," je dejal Chodounsky, "da bi tudi nas kje čakali z dobrim obedom. Ko smo se spočetka vojne vozili na Srbsko, smo se prenažrili na vsaki postaji, tako so nas pogoščali povsod. Na vseh progah nismo delali nič drugega nego bljuvali iz vagonov. Zato pa v Bosni nismo dobili več niti vode. Ali imeli smo s seboj še raznih vrst žganja in cele potoke vina. Vso pot smo bili vsi vrtoglavi. Nenadoma pa je prišlo povelje, niti kart nismo doigrali, in vse ven iz vagonov! Neki kaprol je kričal na svoje ljudi, naj pojo: Und die Serben muessen sehen, dass wir Oesterreicher Sieger, Sieger sind! Ali nekdo ga je zahrbtno čenčil in kaprol se je zvrnil čez tračnice. Potem krik, naj postavimo puške v piramide, in vlak je precej obrnil in se prazen odpeljal; seveda pa nam je tudi, kakor se zgodi v paniki, odpeljal verpflugung za dva dni. In kakor odtod do tistilne drevs so že začeli padati šrapneli. Pridrvel je bataljonskomandant in sklical vse častnike na posredovanje in potem je prišel naš obrlažntant Macek, pravi Čeh, ki je govoril le nemški, ter povedal, da je bil vlak, da dalje sploh ni mogoče, da je tir pognan v zrak, da so ponoči Srbi dospeli preko reke in da so zdaj na levem krilu. Ali da je to še daleč od nas.

Mi da dobimo pomoč in potem Srbe posekamo. Nihče naj se ne vda, zakaj Srbi režejo ujetnikom ušesa in nos in iztikajo oči. Šrapneli, ki padajo blizu nas, naj nas ne begajo. Naša arteljerija se nastreljuje. Naenkrat se je nekje za goro oglasilo tatatata tatatata... To se nastreljujejo naši masinengeveri. Potem se je zaslislala komanda od leve strani, ležali smo na trebuhu, preko nas je zletelo nekaj granat, ki so zažgale postajo, in z desne strani so začele žvižgati nad nami krogle, a v daljavi je bilo slišati salve in pokanje pušk.

(Dalje sledi)

ANEKDOTE

Razne so bajke o iznajdbi šaha. Ena na primer pripoveduje, da je šah iznašel bramin Sisa 400 let pred Kristovim rojstvom, da bi kralja Schachrama, ki je svoj narod zaničeval, s to igro poučil, da kralj brez svojih podanikov nič ne zmore. Kralj je bil navdušen nad to duhovito iznajdbo in je braminu dovolil, naj si sam izbere plačilo. Bramin je prosil, da mu da kralj za prvo šahovo polje zrno ječmena, za drugo dve zrna, za tretje štiri, za četrto osem in tako dalje v geometrični progresiji za vsa šahova polja, ki jih je 64. Kralja je ta ponižna prošnja skoro užalila in mislil je, da se bramin norčuje. Silno pa je bilo presenečenje, ko je izvedel, da bi žito cele zemlje ne dalo potrebnih zrn. Zahtevana količina bi namreč pokrila 2200 kvadratnih milj, če bi bila zrna po deset metrov visoko naložena.

Družba trgovcev je za časa sejmaja prišla pozno ponoči v neko mesto in bila je precej trda za prenočišče. Po dva in po dva sta morala v eno posteljo. Med trgovci je bil tudi prekupčevalec konj. Trговец, ki je z njim dem posteljo in ki bi rad imel ležišče sam za sebe, ga je opozoril, predno sta zaspala: "Veste, jaz zelo rad bijem žogo in zaraditega se mi ponudi tudi večkrat sanja o tem, da brcam na vse načine okrog sebe. Če bi se slučajno zgodilo, da bi storil to le v spanju, in ne na vsej, je dejal mešetar, "saj imam tudi jaz podobno napako. Ker imam veliko konj, se mi včasih sanja, da zabadam ostroge konju v boke. Če bi vas slučajno kaj podobnega zbudilo, brez zamer." Zelela sta si lahko noč, mešetar si je skrivaj navezal še ostroge in potem sta oba zaspala. Proti polnoči je trgovce pričel krcati in udaril mešetarja v nos, da so ga polile kose. Brez odloga je ta zajahal svojega tovariša in pričel odskakovati, kakor na pravem

2. Na povratku s Španskega so bila pota tako slaba, da so morali osem voz vpreči pred enega konja.

3. Rihard III. je dal pomoriti vse svoje naslednike.

4. Servij je prišel v Rim in se je tam poročil.

5. Suvarov je s svojo vojsko marširal tako hitro, da ga niso dohajali niti pešci, niti konjiki, niti topničarji.

6. Ko je Humboldt prišel na vrh Čimborasa, je bil zrak tako tenak, da ni mogel čitati brez naočnikov.

7. Ujeli so Hovnika, mu iztrgali srce iz prsi, mu ga vrgli v glavo, a potem ga izpustili.

8. Agamemnon in Menelaj sta bila brata, a za gotovo se ve to le o prvem.

9. Filozof je človek, ki vedno misli in premišlja in ko pride do konca, začne zopet od kraja.

10. Profesor: In sedaj prihajamo k Alpam, ki jih pa kar preskočimo!

11. Predsednik vrtnarskega združenja: Gospoda moja, preden končam svoj govor, vam še prav toplo polagam na srce goveji gnoj, brez katerega ne bi smeli biti noben vrtnar.

12. Profesor: In po smrti cesarja je visela bodočnost cesarstva na tenki nitki. Ta tanka nit je bil Karel Debeli.

13. Dante je bil mož, ki je stal z eno nogo še v srednjem veku, z drugo pa je že naznanjal prihod novega veka!

14. Grki so se naslanjali pri jedi ob laketi, z drugo so pa jedli.

15. Profesor razlaga: "Cezar vstane in reče zbranim senatorjem (vidi v zadnji klopi nered): 'Oj vi capini tam zadaj, ali niti za trenutek ne morete držati jezika za zobmi!'"

16. Profesor zemljepisja stopi v razred in zapazi, da je zemljevid Afrike nekoliko zamazan s tinto. Ves ogorčen zavpije: "To je pa že brezprimerno pobalinstvo! Kdo je pa vso Saharo s tinto poskrpil?"

NA PRODAJ

Nov Bungalow 5 sob., kopalnica, garaža 12x20. Lota 45x208 proda se čisto poceni, blizu West Allisa. Vprašajte v našem upravnistvu. (sept. 12.)

Telefon: West Allis 1544-W

Anton Demshar

822 WOODLAWN AVE. WEST ALLIS, WIS.
Izdajem in popravljam pločevinaste strehe, žlebove, in vsakovrstno posodo. (6-20)

EDINI SLOVENSKI PLESKAR IN DEKORATER V MILWAUKEE

JERRY WONKA

Prevzamem vsakovrstna v to stroko spadajoča dela tudi na mesečna odplačila. — Delo jamčeno.

URAD: 14 WELLS ST. RES.: 340 REED ST.
Telefon: Grand 3056 Telefon: Hanover 2411

Prvi jugoslovanski odvetnik v Milwaukee

NICK LUCAS

ODVETNIK

Urad:
704 Railway Exchange Building

Uradne ure: Od 9-5

97 EAST WISCONSIN AVE. Tel.: Broadway 4096

Residenca:

476 51st Avenue Od 7-8 zvečer. West Allis, Wisconsin

Tel.: West Allis 179

PHONE ORCHARD 941

A.J. WENTA & CO.

Kamnosestvo

NAGROBNI SPOMENIKI

1760 Eight Avenue

Tako poleg Holy Trinity pokopališča

FERODO

BRAKE LINING

NAJNOVEJŠI — NAJBOLJŠI — NAJSIGURNEJŠI

Wm. M. TERSCHNER

3rd IN NATIONAL AVENUES

Tel. Hanover 6134 (nov. 28) Milwaukee, Wis.

PRISTOPAJTE K JUGOSLOVANSKI PODPORNİ ZVEZI "SLOGA", KI VAM NUDI NAJUGODNEJŠE POGOJE ZAVAROVANJA ZA SLUČAJ BOLEZNI IN SMRTI!

422 Sixth Avenue
MILWAUKEE, WIS.
Telefon Hanover 3577

Geo. I. Prasser & Sons

POGREBNIK — UNDERTAKER

Ženska asistenco — Kapela brezplačno

456 National Ave.

Phone: Hanover 940

"We Take the Mystery Out of the Policy and the Excess out of the Rates"

INTER-STATE EXCHANGE

3166 PLANKINTON BLDG. BROADWAY 8200

PRVA JUGOSL. PRALNICA IN ČISTILNICA V MILWAUKEE

Moko perilo — 20 ft. \$1.00. — Poseb. koncem tedna 25 ft. \$1.00
Hydro perilo — 20 ft. \$1.30. — Poseb. koncem tedna 25 ft. \$1.30
Gladki komadi likani. — Obleke se vrne vlažne.
Čiščenje ženske obleke po \$1.50 ali več. Moške obleke čiščene za \$1.25.
DELO JAMČENO.

ALLIS LAUNDRY & CLEANING CO.

498 62nd AVENUE 10-11-29 Tel. West Allis 2086

POSKUSITE NOV GUDEŽNI

MILL-MALT MALT SYRUP

DENAR NAZAJ CE NISTE ZADOVOLJNI PRI VSEH TRGOVIN.

ILIRIA

GROCERIES — MALT EXTRACT & SUPPLIES

310 FIRST AVENUE

MILWAUKEE, WIS.

MODERNA SLOVENSKA BRIVNICA

ŽENSKÉ IN OTROŠKE FRIZURE naša specialiteta

Delo jamčeno.

Tony Gnader

5304 Greenfield Ave. (sept. 12.) West Allis.

SLOVENSKI PLUMBER

Parna kurjava — Plumbing and Heating

Imamo v zalogi vse vrste "SWAN" plinskih peči.

Nobeno delo preveliko ali premalo. Prenavljalna dela naša posebnost. Na željo na mesečne obroke. Zakaj ne bi imeli moderne plumberske naprave v hiši, in za isto plačevali med rabljenjem?

VSAKO delo kakor tudi vsaki izdelek postavljen v vašo poslopje je jamčeno.

JOHN J. ZAWERSCHNIK, INC.

Urad in delavnica 4025 Nat'l. Av., vogal 41st Ave.
Tel. Orchard 5481

AKO HOČETE NEKAJ ZASTONJ VIDETI — PRIDITE IN POGLEJTE MENE

J. STARIHA

NA NOVO OTVORJENEM PROSTORU

507 — 2nd AVENUE

HANOVER 4926-J (sept. 19.)

WHIPPETS

in

Willys Knights

Pridite, naj Vam demonstriramo nove 1929 modele.

35

rabljenih avtomobilov

NA OBROKE ALI V ZAMENO

GUNDERMAN MOTOR SALES CO.

399-51st Ave. Phone W. A. 830